

NR. 38 SOMMER 2008

K
I
N
A
B
L
A
D
E
T

KINABLADET

udgives af Dansk-Kinesisk Forening og udkommer fire gange om året (marts, juni, september og december). Foreningens medlemmer får bladet tilsendt gratis. Et årsabonnement på bladet uden medlemskab koster 200 kr.

Kinabladet er medlem af Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter.

Dansk-Kinesisk Forening er af Københavns kommune godkendt som en folkeoplysende forening.

Redaktion:

Flemming Poulsen (ansvarshavende)
 Fresiavej 3, 3450 Allerød. Tlf. 4817 4409
 E-mail: efpou@vip.cybercity.dk
 Mads Holst Jensen, Anette Kruse, Hanna Liv Leanderdal, Jette Mechlenburg, Signe Overgaard Ptaszynski, Claus Seiden, Henrik Strube, Flemming Ytzen.
 Layout: Torsten Valeur
 Kalligrafi: Lan Wang Valeur

DANSK-KINESISK FORENING

blev stiftet 25. januar 1999. Dens formål er at være samlingssted for alle med interesse for Kina samt at formidle oplysning om Kina.

Vedtægter, indmeldelse og abonnements-tegning ved henvendelse til sekretæren.

Hjemmeside: www.dansk-kinesisk.dk

Formand: Jette Mechlenburg
 Kolding Landevej 43, 7000 Fredericia
 Tlf. 7594 0495
 E-mail: sekretariatet@dansk-kinesisk.dk

Sekretær og kasserer: Lene Løgstrup
 Engelholmvej 15, 2700 Brønshøj
 Tlf. 6114 3340
 E-mail: sekretariatet@dansk-kinesisk.dk

Danske Bank 1551 1683 0593

Bogsalg og leje af skolekasser:
 Gudrun Lindhard, Istedgade 27, 1.tv.,
 1650 København V. Tlf. 3325 6262
 E-mail: guan@kabelmail.dk

Mødegruppen:

Kjeld A. Larsen og Helle Willum Jensen
 E-mail: sekretariatet@dansk-kinesisk.dk

Medlemskontingent:

Enkeltmedlemmer 230 kr
 Parmedlemmer 290 kr.
 Pensionister og studerende140 kr.
 Pensionistpar 195 kr.
 Kollektivt medlemskab 345 kr.

ISSN 1600-1273

Tryk: Birkerød Bogtryk

KINABLADET NR. 38

Dumplings	3
Digt af Yi Sha, oversat af Signe Overgaard Ptaszynski	
En dansk missionærfamilies tilværelse i Kina	4
Kirsten Bertelsen og Bitten Olesen om familiens oplevelser	
Har jeg nu sagt noget forkert?	7
Kinesisk blogger om et „kejslerligt håndtryk“	
OL og menneskerettighederne	8
Flemming Poulsen om Kinas løfter for at få værtskabet	
OL og Tibet	9
Flemming Ytzen om en tibetansk fakkeltændt af aktivister	
OL, Steven Spielberg og Darfur	11
Flemming Poulsen om Steven Spielbergs farvel til hvervet som kunstnerisk konsulent ved OL i Beijing	
Smilets skønhed – OL's bedste visitkort	12
Flemming Poulsen om uddannelse af OL-værtinder	
Taiwans præsidentvalg	13
Michael Danielsen om optakten til et markant kursskifte	
Spindoktorer og andre skikkelser	18
Gunnar O. Svane om hofastrologens portrætter af folk fra Kinas oldtid	
Første æresmedlem	19
Jette Mechlenburg om arkitekt og sinolog Else Glahn, der er udnævnt til Dansk-Kinesisk Forenings første æresmedlem	
Kinas kulturelle fodspor i Danmark	20
Henrik Strube om udstillingen „Drømmen om Kina“, der flyttes fra Det Naturhistoriske Museum til Beijing	
Xiamens miljøaktivister sagde nej	21
Flemming Poulsen om protestbevægelse, der fik standset bygning af en kemisk fabrik	
Generalforsamling i Dansk-Kinesisk Forening	25
Beretning + regnskab for 2007	
Richang shenghuo	26
Claus Seiden om store og små begivenheder i kinesernes hverdag	
Arrangementer	28
Et foredrag om OL, et foredrag med film om Nanking Massakren	

Forsiden

Til forsidebillede er denne gang valgt Taiwans vartegn, det 508 meter og 101-etager høje tårn Taipei 101. Vi har sat fokus på Taiwan i anledning af præsidentvalget den 22. marts 2008, der resulterede i, at oppositionens kandidat nu bliver ø-rigets præsident. Læs Michael Danielsens rapport fra valgkampen og hans vurdering af valgets konsekvenser. Michael Danielsen har fulgt Taiwans udvikling i de seneste ti år og besøger jævnligt øen.

(Foto: Michael Danielsen)

DUMPLINGS

Digt af Yi Sha (født 1966)

Oversat fra kinesisk af Signe Overgaard Ptaszynski

Dumplings

På den sidste dag af året
sled han i marken med sin far
hele dagen arbejdede de
derfor bemærkede han på vejen hjem
hvordan solen gik ned
denne sidste dag i slangens år
da de var kommet hjem
serverede hans mor
dampende varme dumplings
efter at have spist gik han straks i seng
fordi den næste dag
skulle han og faren også arbejde i marken
sådan var de nødt til at gøre
fordi pengene til hans årlige studieafgift
kun (og udelukkende) kunne
graves op af jorden

En universitetsstuderende
der kommer fra landet
sidder i min klasse
og laver en øvelse i mundtlig fremstilling
han fortæller os alle
hvordan han havde fejret nytår
i løbet af fem minutter
beskriver han det roligt
med et ligegyldigt tonefald
det er kun
idet han siger ordet dumplings
at hans ansigt afslører et vagt smil

饺子

大年三十那天
他和父亲埋头在地理
干了一整天的活儿
所以他在往家走的途中
记准了蛇年
最后一轮夕阳的模样
回到家中
母亲端上了
热气腾腾的饺子
吃过之后他就睡了
因为第二天
他和父亲还得下地干活
必须这样做
因为他每年的学费
就是 (也只能)
从地里刨出来

一位来自
乡村的大学生
在我的课堂上
做口头表达的练习时
向大家讲述
他如何过年
在五分钟的 process 里
他叙述平稳
语调冷漠
只是在说到
饺子一词时
才面露微笑

Jiǎozi

Dànián sānshí nàitiān
tā hé fùqin máitóu zài dì lǐ
gān le yīzhěngtiān de huór
suǒyǐ tā zài wǎng jiā zǒu de túzhōng
jì zhǔn le shénián
zuìhòu yī lún xīyáng de múyàng
huídào jiā zhōng
mǔqin duānshàng le
rèqìténgténg de jiǎozi
chī guo zhīhòu tā jiù shuì le
yīnwèi dì èr tiān
tā hé fùqin hái děi xiàdì gàn huó
bìxū zhèyàng zuò
yīnwèi tā měi nián de xué fèi
jiùshì (yě zhǐnéng)
cóng dì lǐ páo chū lái

Yī wéi lái zì
xiāngcūn de dàxuéshēng
zài wǒ de kètǎng shàng
zuò kǒutóu biǎodá de liànxí shí
xiàng dàjiā jiǎngshù
tā rúhé guònián
zài wǔ fēnzhōng de guòchéng lǐ
tā xùshù píngwěn
yǔdiào lěngmò
zhǐshì zài shuōdào
jiǎozi yī cí shí
cái miàn lù wēixiào

Fra digtsamlingen
Yi Sha shixuan
Qinghai Renmin Chubanshe,
Xining, 2003
Kilde: [http://china.
poetryinternationalweb.org](http://china.poetryinternationalweb.org)

EN DANSK MISSIONÆRFAMILIE I KINA

TO SØSTRE OM DERES KINESISKE TILVÆRELSE

Et dansk ægtepar, Dorthe og Peter Bertelsen, rejste i 1931 til Kina, hvor ægtemanden skulle arbejde som lægemissionær. Den 11. marts 2008 fortalte deres to døtre ved et møde i Dansk-Kinesisk Forening i København om en missionærfamilies tilværelse i det krigshærgede Kina.

Af Flemming Poulsen

De to søstre, Kirsten Bertelsen og Biten Olesen, skiftedes til at fortælle om deres og familiens oplevelser i Kina. De byggede deres beretning på mange af de breve, som især Dorthe Bertelsen sendte hjem til familien i Danmark om, hvordan hverdagen formede sig for de udstationerede missionærer. For det danske ægtepar blev det til 15–16 år i Kina.

Peter Bertelsen besluttede meget tidligt, at han ville være lægemissionær i Kina. Endnu inden han havde fået sin lægeeksamen, var han blevet ansat i Det Danske Missions Selskab (DMS, nu Danmission). I 1931 rejste han så til Kina som lægemissionær med sin kone som medhjælpende hustru. DMS besluttede, at de skulle arbejde i en lille by i det nordøstlige

Kina, Xiuyan, i et bjergrigt terræn i Liaoning-provinsen. Byen havde 20.000 indbyggere. Den var omgivet af en bymur med porte, der var lukket om natten. Inden for bymuren lå kirken og en missionsstation, uden for lå missionshospitalet, hvor Peter Bertelsen skulle arbejde sammen med en anden dansk læge, dr. Nielsen, der var hospitalets leder. Han var i 60erne og knoklede dagen lang, så han havde brug for hjælp.

De to danskere kom til Xiuyan netop som byens indbyggere fik krigen mellem Kina og Japan helt ind på livet. Da de kinesiske soldater i byen ikke ville overgive sig, blev der kæmpet i bjergene uden for byen. Efter et par dages kampe med kanontorden, der kunne høres i byen, kom en deling japanske soldater til Xiuyan og overtog magten.

Hospitalet et fristed for alle

I et brev dateret 20. december 1932 skriver Dorthe Bertelsen til sin mor:

„Vi har haft fuldt op af flygtninge, både her og på missionsstationen, vi har næsten ikke kunnet skaffe plads, folk har siddet op og sovet eller skiftedes til at ligge ned, men de var tilfredse, bare de måtte være her. (...)”

Hospitalet her er et lille neutralt fristed for alle, ingen vil vist tænke på at angribe det. Vore egne soldater har jo altid slæbt deres sårede hertil og fået dem behandlet, så de kunne da aldrig tænke på det. Og røverbanderne, som sidste sommer indtog byen og holdt den en kort tid, føler sig stadig knyttet hertil og kommer slæbende med deres sårede”.

Kampene fortsatte, så krigen blev nærmest hverdag for dem. Om missionshospitalet fortæller Peter Bertelsen i et brev hjem:

„Sammenlignet med et provinssygehus hjemme er det indre af bygningerne jo noget beskedent og ikke helt så praktisk, som jeg gerne ville have det. Men de er jo også over 20 år gamle – og efter den tids forhold har det været godt. Patientstuerne er dog ganske dejlige, men operationsstuen er for lille – det er kun en almindelig stue med trægulv, men der er gjort meget arbejde i den stue, og godt ar-

bejde, så mange er blevet hjulpet – og så er det det eneste sted, hvor patienter med kirurgiske sygdomme kan få hjælp. De kommer bærende med dem fra steder, som er 6–7 danske mil (ca. 40–50 kilometer) borte, og hospitalet her og dr. Nielsen har folks tillid, og det er noget af det vigtigste.

Vi er ved at være hele krigskirurger her – vi får jo stadig sårede ind. Det er nu ikke altid let, fordi vi ikke har røntgen. Ofte er det næsten umuligt at finde kuglen. Og så kommer de med arme og ben skudt over – ofte er knoglerne helt splintret – det ville jo lette noget, om vi så lige kunne tage et fotografi, men vi får dog en del lavet alligevel. Der er en del mindre operationer, dog også en del større. Den sidste tid har jeg foretaget amputation af et ben, der var helt læde-

Missionsarbejdet – et kald

Det Danske Missionselskab (DMS) stod for udsendelsen af Peter Bertelsen til Kina som lægemissionær. Det blev stiftet i 1821 og hedder nu Danmission.

De første DMS-missionærer kom til Kina i 1893, og de fleste blev stationeret i den nordøstlige del af landet. Alt i alt kom ca. 140 missionærer til at arbejde i dette område.

Arbejdsforholdene var vanskelige. I næsten hele perioden var der krig og uroligheder. Hvorfor blev missionærerne i Kina, hvor de undertiden arbejdede med livet som indsats? Med de to søstres ord er forklaringen først og fremmest, at for missionærerne var arbejdet i Kina et kald. De var troende mennesker, som følte, at de måtte dele deres tro med andre. De følte også en tilfredsstillelse ved at gøre et stykke arbejde, som der virkelig var brug for. Ud over det evangeliserende arbejde udførte missionærerne et stort socialt arbejde. De tog fat på de opgaver, som de så, at der var brug for at få gjort.

Efter den kommunistiske magtovertagelse måtte de fleste udlændinge forlade Kina. De sidste danske missionærer rejste hjem i 1950.

Peter og Dorthe Bertelsen kom til Kina i 1931. Efter et år på sprogskole begyndte Peter Bertelsen arbejdet som lægemissionær i Xiuyan, senere kom de til Dandong.

ret, en arm med koldbrand, et underben hvor foden var helt ødelagt, og fjernet en stor svulst i brystet på en gammel kone. Det var kræft, så den kommer vel igen, men vi har dog herved skaffet hende en god tid“.

En bortførelse

Det var meningen at Peter Bertelsen kun skulle arbejde en del af dagen på hospitalet og læse kinesisk ved siden af, men den anden læge, dr. Nielsen, blev bortført i april 1933, så Peter Bertelsen var nu alene om arbejdet. Bortførerne kom til hospitalet lidt før midnat og fik tilkaldt dr. Nielsen under foregivende af, at de havde en såret kammerat. Da lægen kom til hospitalet, blev han bagbundet og ført bort. Alle forsøg på at spore, hvor bortførerne holdt til, var forgæves, men en nabo kunne dog få kontakt med dem og kunne meddele fru Nielsen, at hendes mand havde det godt og blev behandlet pænt. Røverne efterlod et brev med krav om 500.000 dollar i løsepenge inden to uger. I et brev i april 1933 hjem fortæller Dorthe Bertelsen om bortførelsen:

„Hele byen er i oprør over, hvad der er sket, og en strøm af mennesker kom i går herud for at udtrykke deres deltagelse, og mange bønner blev sendt op til den almægtige Gud. Den almindelige mening er, at det ikke er for pengenes skyld, de har taget dr. Nielsen. Man mener, det er et politisk træk over for japanerne“.

Peter og Dorthe Bertelsen måtte sove inde på Missionsstationen om natten, fordi der gik rygter om, at også de ville blive bortført.

Dr. Nielsen tilbragte et halvt år i fangenskab, før han blev frigivet. Han kunne fortælle, at lederne af røverne var studerende fra Peking, altså kinesiske nationalister, og at det var den kinesiske studenterforening i Peking der havde planlagt bortførelsen. De fik 10.000 dollars i løsepenge.

Det lykkedes at få dr. Nielsen og fru Nielsen ud af byen, så de kunne få en tiltrængt orlov. Lidt senere blev en ung kinesisk læge knyttet til hospitalet, så for første gang i meget lang tid kunne Peter Bertelsen holde

fri nogle dage med god samvittighed.

Der var god grund til være forsigtig efter bortførelsen af dr. Nielsen, ikke mindst fordi Dorthe Bertelsen på det tidspunkt var gravid. Hun nedkom tre måneder for tidligt, og barnet – en dreng – døde 11 timer senere.

I et brev i 1933 skriver Dorthe Bertelsen:

„Vi har været vidne til så megen elendighed og hørt om så grimme ting, så det måtte røre en sten. Og hvad har vi ikke set på vore daglige ture. Retterstedet er lige uden for byporten, og en tid var der næsten daglig henrettelser, så vi havde de store blodpøle at se på hver dag, og et par gange lå ligene der endnu, og byens tiggere var i færd med at klæde dem af. Og hvad der næsten har været allersværest i disse sommermåneder, har været at se de mange små barnelig, som har været smidt ud, bare indpakket i papir eller en stråmåtte. Der har hele sommeren været så meget sygdom, så hundredvis af børn er døde, og de ganske små blev bare smidt på markerne“.

Hungersnød

I 1934 slog høsten fejl, så året efter var der hungersnød, som satte sit præg på tilværelsen i Xiuyan. Det fortæller Peter Bertelsen om i et brev i 1935:

„Det er den største hungersnød her omkring, som man vist nogen sinde har kendt på disse egne. Inde på Missionsstationen bliver der hver dag uddelt korn til et måltid mad. I går kom der cirka 450. Desuden er der et tempel, hvor der daglig bespises 400-500. Det er alle sammen mennesker her fra den nærmeste omegn, men jo længere man kommer ud på landet, jo større er nøden. Der er så mange syge børn for tiden, undertiden synes jeg, det er et under at børn lever her. Der er så mange, der har mæslinger, og meget værre end man i almindelighed ser det derhjemme. Mange får lungebetændelse efter mæslingerne. Men det er dejligt at få lov til at hjælpe“.

Lidt senere kom der hver dag 2000 mennesker til kornuddelingen.

I 1995 var høsten god, og efterhån-

De to søstre får sig en gyngetur i haven til lægeboligen i Dandong i 1944.

Peter og Dorthe Bertelsen, da de efter ankomsten til Beijing i 1931 gik på sprogskole.

den blev forsyningssituationen bedre.

Hustruens opgaver

Dorthe Bertelsen havde travlt med at passe husholdningen. Hun skulle sørge for alt – bage brød, passe frugttræer, dyrke grøntsager osv. Hun var også ansvarlig for at sørge for diæt-mad til patienterne, blandt andet tuberkulosepatienterne, der skulle have protein- og kulhydratrig kost, så de kunne tage på i vægt. Den diæt-mad lavede Dorthe Bertelsen selv.

Der var mange praktiske problemer, som den medfølgende hustru måtte tage sig af. I marts 1936 skriver hun til sin mor:

„Jeg er ved at sy skjorter til Peter for tiden, alle hans skjorter hjemmefra er slidt op nu. Han trænger også rædsomt til nye jakkesæt, men det kan jeg ikke sy. Han har ikke fået nyt tøj siden 1930, så du kan nok tænke dig, at han er lurvet. Jeg har skiftet foret i alle sæt og vasket og presset og presset og vasket, men nu har jeg givet op med det ene sæt. Det kan ikke hænge sammen på ham mere. Han kommer snart til at optræde i kjolesæt til daglig“.

Men trods alle vanskelighederne og

sorgerne huskede far og mor faktisk tiden i Xiuyan som en lykkelig tid, fortæller søstrene. Det var selvfølgelig først og fremmest, fordi de havde hinanden. Men også fordi de fik nære venner blandt kineserne. Danskere og kinesere blev knyttet sammen i fælles problemer og fælles bekymringer.

I sommeren 1936 var Dorthe Bertelsen gravid igen. I juli skriver hun om en samtale med en gammel veninde:

„Hun tog mig afsides og sagde: ‘Du går velsagtens og er bange for, at det skal blive en pige, men sådanne tanker må du ikke have. Hvorfor skulle det ikke blive en dreng? Og skulle det endelig blive en pige, er det jo heller ingen ulykke. Husk, at som kristne har vi ikke lov til at se ned på pigerne, de er jo da også mennesker. Selvfølgelig kan du ikke vente, at doktoren med det samme skal være glad for en pige, men jeg skal give dig et godt råd: Vær ikke bange for at ofre nogle penge på at klæde hende pænt, så skal du se, det går nok’. Jeg prøvede at få indført, at jeg slet ikke var ked af at få en pige, men det fejede hun væk med en håndbevægelse

og sagde: Sådan noget snak behøver du ikke at give mig. Jeg har selv båret børn“.

Det blev altså en pige, nemlig den ene af aftenens foredragsholdere, Kirsten Bertelsen. Folk strømmede til for at ønske til lykke, men Dorthe Bertelsen lagde mærke til, at alle, så snart de kom ind i stuen, udbrød: Ih, hvor hun ligner sin far. Hvorfor sagde de det, inden de havde nået at se andet end fodenden af sengen? En ældre kvinde havde forklaringen: „De regner alle sammen med, at din mand er meget skuffet over, at det ikke blev en søn, og hvis de nu fortæller, at den lille pige ligner ham, så bliver han måske alligevel glad for hende“.

I 1937–38 var familien Bertelsen hjemme i Danmark på orlov, og DMS besluttede, at den skulle flytte fra Xiuyan til Dandong ved grænsen til Korea. Det var en noget større by – 200.000 indbyggere – og med et mere moderne hospital, der havde plads til 135 patienter. Og det var udstyret med et røntgenapparat.

Efter Anden Verdenskrigs udbrud strammede japanerne grebet om både kinesere og udlændinge. De danske missionærer fik forbud mod at prædike og undervise, men hospitalet kunne japanerne ikke undvære, og da Tyskland, der jo var Japans allierede, besatte Danmark i 1940, mente japanerne, at nu var danskerne på deres side. Det betød, at danskerne undgik at blive interneret.

I 1946 lykkedes det for Dorthe Bertelsen og de to søstre at komme til Danmark. Peter Bertelsen fulgte efter i 1947.

I mange år havde familien ingen kontakt med vennerne i Kina, men den blev genoprettet i 1993, da søstrene var på besøg i Dandong. De har siden besøgt barndomsvennerne i 2004 og 2006.

Begge føler, at de har haft en lykkelig barndom i Kina. De havde et trygt hjem, de fik masser af kærlighed, havde en pragtfuld have med sandkasse og gynge og klatretæer, og de havde både danske og kinesiske legeskammerater.

Efter danske forhold lå patienterne noget tæt i sygestuen på Dandong hospital, men der var trods alt rimeligt gode forhold.

HAR JEG NU SAGT NOGET FORKERT?

BERETNING OM ET „KEJSERLIGT HÅNDTRYK“

En mand i Nanjing i Østkina har på sin blog på internettet berettet om, hvad han oplevede på byens postfordelingscenter den 7. februar 2008. Hans rapport blev efter et par dage fjernet af censuren, men den amerikanske *China Digital Times* har sørget for en kopi på engelsk. Her er rapporten i uddrag:

Efter et brusebad på den første dag i det nye kinesiske år fik jeg en opringning fra en ven. Han opfordrede mig til at møde op på postvæsenets fordelingscentral i Nanjing by kl. 12.

Jeg tog af sted på min vakkelvorne sorte motorcykel og var fremme en halv time før kl. 12. Da lå hele bygningen badet i lys fra lyskasterne, men alt åndede fred og ro. Min ven er chef der, hans opgave er at tilrettelægge kørslen med postvæsenets grønne lastbiler. Han gav mig en blå uniform, et skilt med mit navn, en flaske brillantine og en kam og sagde: „Du skal opleve noget stort“.

Præcis kl. 12 kørte en hel del sorte Santana-biler med nummerplader med påskriften „bevæbnet politi“ ind i centrets gård, og en flok betjente i civil gik i gang med at undersøge hver eneste krog af bygningskomplekset, alt blev endevendt, end ikke computerne slap. Et kvarter senere dukkede mænd i sorte jakker op på taget af de høje bygninger, der omgi-

ver komplekset. Et hold teknikere undersøgte den cementbelagte plads med noget der lignede minesøgere. Derefter undersøgte nogle unge, civilklædte politibetjente omhyggeligt alle vinduer, gardiner og døre. Lidt efter kl. 13 bad en betjent os om at fjerne alle køretøjer fra centrets gård og lukke for indkørsel.

Jeg kørte bort på min motorcykel, fik en skål nudler og tog så tilbage til centret.

Mere end tre timer senere kom et nyt hold og gennemsøgte hele pladsen igen. Omkring klokken fire var jeg ved at blive utålmodig, men folk omkring mig sagde: „Kejseren kommer“.

Vi blev kaldt ind i et konferenceværelse, hvor der var samlet over 100 mennesker. En mand trådte frem og sagde: „I mange år har ingen statsleder besøgt os, så vi må vise os fra den bedste side, når vi byder vor generalsekretær velkommen“.

Derefter sagde en åbenbart betydningsfuld ung mand: „Når generalsekretær Hu kommer, må I ikke række hånden frem, hvis ikke han gør det. Hvis generalsekretæren kommer hen til dig for at sige noget til dig, må du kun sige: „Glædeligt nytår, generalsekretær, De arbejder hårdt“. I må ikke sige mere end det. Ellers vil I blive holdt ansvarlig for konsekvenserne“.

Efter denne lille tale gik han hen til postchefen og sagde: „Tiden er inde til at vise, hvordan dit holds moral“.

Jeg slukkede min mobiltelefon. Fire politihunde blev bragt ind på pladsen, de snusede overalt, og sikkerhedsfolkene fik besked på at fjerne nogle spande og flasker. Klokken halv fem hørte jeg dem mumle: „Position 1 klar, position 2 klar ...“, og de nikkede til hinanden. Et minut senere kørte en halv snes vogne bort fra centret. Et nyt hold mænd, klædt i blå, kom ind og talte med hinanden om deres opgaver. Et andet hold mænd i blå dragter kom ind. På deres jakker kunne man se noget, der havde form som pistoler.

Så begyndte en mand, der så ud til at være deres chef, at råbe navne op. Folk stillede op i fire rækker, 30 i

hver række. De, hvis navn ikke var blevet råbt op, gik udenfor for at byde generalsekretær Hu velkommen ved porten. Kl. 16.50 gentog chefen, hvordan spillet skulle foregå, og understregede, at de, der lavede en fejl, ville være dødsdømt. Snart forsvandt resten af køretøjerne.

Omkring klokken fem lød der klapsalver, og vi begyndte at klappe. En gruppe folk kom ind i salen, og jeg genkendte straks vor „Kommunistiske Generalsekretær“ i hans grå jakkesæt. Han gav hånd til hver af os, og jeg indprentede mig, hvad jer skulle sige til ham. Da han nærmede sig mig, var jeg virkelig nervøs og ville gerne stille ham nogle spørgsmål: Hvordan står det til med økonomien i år? Hvordan vil De ordne ejendomsmarkedet? Hvordan vil De ordne Taiwan-sagen? osv.

Pludselig stod han lige foran mig. Åh, altså, jeg skulle trykke den mest betydningsfulde person i Kina i hånden, den person, der har stor indflydelse i hele verden. Jeg rakte straks min hånd frem, bøjede mig forover, så jeg næsten var ved at tabe balancen, og sagde: „Godt nytår, Generalsekretær“. Han sagde: „I arbejder hårdt, Godt Nytår til jer“. (Jeg har boet i Beijing i fire år, så jeg kunne høre, at han ikke talte med Beijing accent!!!).

Fra min underbevidsthed svarede jeg: „Åh, ikke så meget“. Men han var allerede forbi mig. Så blev jeg klar over, at jeg måske havde sagt noget forkert. Bliver jeg nu straffet, spurgte jeg mig selv.

Så stillede Hu sig midt i mængden og sagde tak for vores indsats under snekatastrofen for nylig.

Omkring 17.50 gav en mand bag ham tegn til, at tiden var inde til at tage af sted. Straks forlod Hu salen. Men vi fortsatte med at klappe, mens hans bilkortege kørte bort.

Heldigvis er jeg stadig i live, mens jeg skriver denne specielle beretning om mit nytår.

Oversættelse: Flemming Poulsen

Postarbejderne i Nanjing fik et „kejsersligt håndtryk“. (Foto fra internettet).

OL OG MENNESKERETTIGHEDERNE

HVAD LOVEDE KINA FOR AT FÅ VÆRTSKABET?

Kina har ikke indfriet sit løfte om at forbedre forholdene for menneskerettighederne, hvis Beijing blev valgt til vært for De Olympiske Lege i 2008. Sådan lyder det fra Amnesty International og andre menneskerettigheds-organisationer, der på det grundlag har skærpet kritikken af Kina op til OLs åbning den 8. august 2008. Men hvad er det Kina har lovet?

Af Flemming Poulsen

Den danske afdeling af Amnesty har som svar på spørgsmålet blot henvist til organisationens omfattende kampagnemateriale i forbindelse med OL.

Her citeres vicepræsidenten for Beijings Olympiske Ansøgningskomite, Liu Jingmin, for følgende udtalelse i 2001, der bringes uden kildeangivelse:

„At give Beijing mulighed for at afholde de Olympiske Lege vil fremme udviklingen på menneskerettighedsområdet“.

Det viser sig, at udtalelsen stammer fra et interview med det franske nyhedsbureau AFP. Er det et løfte om, at Kina vil forbedre menneskerettighederne?

Desuden henvises til en udtalelse, af Beijings borgmester, Liu Qi:

„(De Olympiske Lege) vil gavne alle økonomiske og sociale projekter og vil også gavne yderligere udvikling af vor menneskerettighedssag“.

Som kilde henvises til en artikel i International Herald Tribune den 14. juni 2001, skrevet af en af bladets journalister. Det viser sig, at udtalelsen ikke er fremsat til journalisten, hvad man måske kunne tro. Han gengiver blot, hvad borgmesteren, uden kildeangivelse, er citeret for at have sagt til Den Internationale Olympiske Komité.

De to udtalelser er, hvad der findes i Amnestys OL-kampagnemateriale om, hvad Kina siges at have lovet i forbindelse med ansøgningen om at få overdraget OL-værtskabet. De kan næppe gå for at være dokumentation for, hvad Kina har lovet vedrørende menneskerettigheder og OL.

Løfter eller ikke løfter – Kina idømte i begyndelsen af april 2008 en kinesiske menneskerettigheds-aktivist, Hu Jia, 3½ års fængsel for statsfjendelige handlinger, og greb ifølge vestlige kilder hårdt ind over for tibetanere, der gik til angreb på kinesere og kinesiskejede butikker i Tibet i marts 2008.

Amnesty og andre tilsvarende organisationer har haft et ekstra kritisk øje rettet mod Kinas omgang med menneskerettighederne, lige siden Den Internationale Olympiske Komité i 2001 valgt Beijing til at være vært for OL i 2008. Kritikken har, hvor berettiget den end kan være, i nogle tilfælde været af en sådan karakter, at den ikke kan tages alvorligt, men sikkert er blevet det, da Amnesty Inter-

national almindeligvis regnes for at være et sandhedsvidne.

En misforståelse

I september 2004 havde generalsekretæren for den danske Amnesty-afdeling et indlæg i Politiken om Kinas krænkelser af menneskerettighederne i forbindelse med OL. Et af hovedpunkterne i indlægget var, at Kina som forberedelse til OL ville bygge et henrettelseskammer.

Generalsekretæren henviste til en kinesisk hjemmeside med oplysninger om en officiel licitation. Blandt projekterne var der også et om bygning af et henrettelseskammer.

Licitationen blev annonceret under slagord som „Et nyt Beijing, nye olympiske lege“ eller „En ny Olympisk Økonomi“. Da Kinabladets kinesiske kontakt inden for den kinesiske reklamebranche fik forelagt indlægget, rystede han opgivende på hovedet og forklarede, at lige siden Beijing fik overdraget OL-værtskabet, blev alt muligt markedsført med henvisning til, at OL ville skabe nye økonomiske muligheder for Kina, også selv om projektet eller varen, der blev markedsført, ikke havde noget som helst med OL at gøre.

Det gjaldt også den pågældende licitation, der blandt andet omfattede bygning af et sportscenter for handikappede, en kontorbygning for Beijings demokratiske parti, et torturrum (!), et kvindefængsel og altså også et henrettelseskammer.

Indlægget må betragtes som et vildskud af de sjældne, men havde muligvis noget at gøre med, at Amnesty har Kinas anvendelse af dødsstraf med på listen over Kinas krænkelser af menneskerettighederne.

Fire opfordringer

Ifølge Amnestys danske hjemmeside sætter organisationen fokus på fire specifikke områder, der er formuleret som opfordringer til Kina: Afskaf dødsstraf, stop undertrykkelsen af menneskerettighedsforkæmpere, afskaf censur i pressen og på nettet og afskaf arbejdsleje.

„Amnesty arbejder for, at Kina bliver holdt fast på sine løfter om at

At bygge et henrettelseskammer har – naturligvis – intet med OL at gøre. Derimod er der i nogle tilfælde tilsyneladende dokumentation for, at boligkvarterer er blevet jævnet med jorden og beboerne tvunget til at flytte, fordi området skulle bruges til anlæg af OL-faciliteter med protester fra beboerne til følge.

EN TIBETANSK FAKKEL – TÆNDT AF AKTIVISTER

styrke respekten for menneskerettighederne“, hedder det.

IOC-chef om kravene til Kina
Den Internationale Olympiske Komite (IOC) blander sig ikke i Kinas forhold til menneskerettighederne, fastslog en af IOCs chefer efter et afsluttende møde i Beijing med de kinesiske OL-myndigheder i begyndelsen af april 2008.

Udtalelsen kom i et møde med pressen fra chefen for Den Olympiske Komites koordinationskomité, Hein Verbruggen. Spørgsmålene fra journalisterne drejede sig, ifølge Washington Post, især om Kinas krænkelser af menneskerettighederne.

Hein Verbruggen svarede:

„Det er ikke vores opgave at kommentere disse sager. Det drejer sig om kinesisk lov, det drejer sig ikke om sport eller om en sag for De Olympiske Lege eller IOC. Vi er ikke en politisk organisation“.

Hein Verbruggen mindede om, at bl.a. Madrid er kandidat til at være vært for OL i 2016. „Skulle IOC så være tvunget til at tage stilling til den baskiske bevægelses krav om at blive løstrevet fra Spanien?“.

Pressefrihed i OL-perioden

Ét løfte vil Kina kunne kræves til regnskab for, nemlig at udenlandske medier vil kunne arbejde frit i Kina i OL-perioden. Løftet er givet i et regeringsdekret 1. november 2006 og gælder til 17. oktober 2008.

Hovedpunktet i dekretet er artikel 6: „Når udenlandske journalister vil interviewe organisationer eller enkeltpersoner, behøver de blot at have de pågældendes accept“. Ifølge de gældende regler skal udenlandske medier have speciel tilladelse fra de kinesiske myndigheder for at arbejde i Kina.

Over 20.000 mediefolk har fået arbejdstilladelse efter de nye regler. Da de helt sikkert vil give omverdenen besked, hvis løftet om frie arbejdsforhold ikke opfyldes, vil seere, lyttere og læsere let kunne kontrollere, om kineserne indfrier løftet.

Vestlige organisationer bruger den olympiske fakkeltil at skabe opmærksomhed om den tibetanske befolknings situation. Kampagnen er ikke sanktioneret af Dalai Lama og hans eksilregering.

Af Flemming Ytzen,
Journalist på politiken.dk

Kina får ikke den glamourøse optakt til afholdelsen af OL, som landets ledere og befolkning har ønsket sig gennem flere år. Det står klart efter gennemførelsen af en stribe aktioner mod den olympiske fakkelt, som tog en dramatisk begyndelse i Olympia i Grækenland og siden har fulgt faklen gennem dens jordomrejse til bl.a. Paris, London, San Francisco, New Delhi og Bangkok.

Faklen og dens ledsagere er blevet direkte fysisk angrebet af pro-tibetanske aktivister, der ikke lægger skjul på hensigten: Nedtællingen til afholdelsen af de Olympiske Lege skal forstyrres mest muligt for at henlede verdens opmærksomhed på Kinas behandling af den tibetanske befolkning. Aktivisternes påstand er, at Kina gennem mere end et halvt århundrede har undertrykt den tibetanske befolknings ret til at praktisere deres religion og udfolde den tibetanske kultur.

Kampagne for løsrivelse

I mediedækningen er det kommet frem, at der er tale om en længe forberedt og velkoordineret aktion, som et netværk af overvejende vestlige aktivistorganisationer står bag. Det fremgik særlig tydeligt af en Horisont-udsendelse i DR-1 14. april. I programmet blev først Freya Putt og siden hendes danske kollega Charlotte Mathiasen interviewet om kampagnen. Begge repræsenterer International Tibet Support Network, ITSN.

Af netværkets hjemmeside tibetnetwork.org fremgår dets formål, der er formuleret således:

‘ITSN er en global koalition af Tibet-relaterede ikke-regerings (non-

governmental) organisationer. Formålet er at maksimere effektiviteten af den verdensomspændende Tibet-bevægelse, som virker for at bringe menneskeretskrænkelserne i Tibet til ophør og at genskabe den tibetanske befolknings rettigheder i overensstemmelse med international ret for dermed at afgøre tibetanernes fremtidige politiske, økonomiske, sociale, religiøse og kulturelle status’.

Det vil være vanskeligt at tolke denne formålsbestemmelse som andet end at søge en løsrivelse af Tibet fra den kinesiske Folkerepublik. Under de mange demonstrationer har aktivisterne brugt det i Kina forbudte tibetanske nationalflag og bannere med påskriften ‘Free Tibet’. Videre fremgår det af tibetnetwork.org, at netværket omfatter flere end 200 tibetanske organisationer og støttegrupper for tibetanerne fordelt over flere end 50 lande, og at disse alle arbejder for en ‘fredelig løsning’ på spørgsmålet om ‘besættelsen af Tibet’.

Et indlysende spørgsmål er naturligvis, om ITSN har direkte eller indirekte støtte fra den eksiltibetanske regering i Dharamsala, hvor tibetanernes åndelige overhoved, Dalai Lama har haft hovedkvarter siden flugten fra Lhasa i 1959. Den danske repræsentant i ITSN, Charlotte Mathiasen, har oplyst overfor nærværende signatur, at ‘netværkets medlemsorganisationer ikke er underlagt eller på anden måde støttet af den tibetanske regering i eksil eller Dalai Lama’.

Dalai Lamas trussel

Da en bølge af demonstrationer ramte Lhasa og flere andre byer i Tibet og siden blev efterfulgt af demonstrationer mod OL-faklen i Paris og London, fandt Dalai Lama det nødvendigt på en pressekonference at true med at træde tilbage. I en erklæring udsendt 6. april beklager Dalai Lama de mange dødsfald, som er blevet konsekvensen af demonstrationerne. Han mere end antyder, at der er tale om aktioner, som er uden for hans kontrol: ‘Jeg føler mig hjælpeløs over for disse tragiske begivenheder’. Han afviser samtidig kategorisk den kine-

siske regerings beskyldninger mod ham for at stå bag tibetanernes aktioner mod kinesiske myndigheder.

Dalai Lama gentager det velkendte standpunkt, at han er parat til at søge en løsning inden for rammerne af Folkerepublikken. Men han føjer samtidig til, at 'tibetanerne i Tibet har ret til at træffe den endelige beslutning om Tibets fremtid' – en formulering som er svært at fortolke som andet end at arbejde for en afholdelse af en folkeafstemning blandt tibetanerne om områdets fremtidige status.

Dansk boykot?

I Danmark er diskussionen blevet brugt til at rejse en debat om, hvorvidt danske ministre og organisationsfolk skal gå i spidsen for en symbolsk boykotaktion mod Kina i anledning af OL til august. Kulturminister Brian Mikkelsen har antydnet muligheden af, at han eller andre danske ministre holder sig væk fra OL-åbningsceremonien. OL-deltagelsen er dermed en sag, der har splittet regeringen.

Sammenligning med Nazityskland

Et af de mere ekstreme synspunkter i debatten indtages af Dansk Folkeparti, der sammenligner OL i Beijing med Berlin 1936. På den modsatte fløj står bl.a. erhvervsmanden Asger Aamund, som i Berlingske Tidende 1. april bl.a. skrev:

'Historieløse politikere og forargede kommentatorer drager nu hårdhændede sammenligninger mellem olympiaden i Nazi Tyskland i 1936 og legene i den kinesiske folkerepublik 2008. Intet kunne være mere forkert og malplaceret end en fælles brændemærkning af de to regimer. Hvor det nazistiske Tyskland i 1936 var på vej fra fascismens tusmørke ind i terrorstatens totale mørke, har Kina gennem de sidste 40 år langsomt, men sikkert kæmpet sig ud af den røde fascismes terror, massedrab og menneskeforagt. I modsætning til Nazi Tyskland i 1936 bevæger Kina sig målbevidst fra mørket mod lyset (...). Kina har forladt den Første vej (den rødfascistiske terrorstat), men er

langt fra klar til den Anden vej (folkestyret) og har derfor bekendt sig til den Tredje vej, som er en markedsøkonomisk retsstat under ledelse af ét dominerende parti'.

Tibetansk oprørsbevægelse

Blandt de mere opsigtsvækkende indlæg i debatten finder man den politiske analytiker og journalist, Erik Meier Carlsen, der i en kronik i Politiken 25. marts bl.a. skriver om optøjerne i Tibet, at de kun i begrænset omfang kan bebrejdes den kinesiske centralregering og de lokale myndigheder i Lhasa:

'Tværtimod er de i betydeligt omfang et resultat af et ulykkeligt samspil mellem Dalai Lama og den tibetanske eksilregering, der synes dybt skuffet efter et seksårigt forhandlingsforløb op mod de olympiske lege i Beijing om fem måneder, og en verdensoffentlighed, der er begærlig aftager af alle fortællinger, som kan underbygge myten om kinesernes brutale og ondsindede overgreb mod en heroisk og moralsk fuldkommen tibetansk kultur og religion'.

Meier Carlsen finder kimen til opstanden i dannelsen af The Tibetan People's Uprising Movement i eksilsamfundet i Indien i februar. Organisationen erklærede formål lyder sådan: 'Tiden er kommet for tibetanerne til at tage kontrollen over vor egen fremtid gennem en forenet og koordineret modstandsbevægelse. Vi må proklamere over for kineserne og verden, at begæret efter frihed stadig brænder i hjertet på enhver tibetaner, både inden for Tibet og i eksilet ... En tilbagemarch fra eksilet i Indien tilbage til Tibet bliver organiseret og vil genopvække ånden fra 1959-opstanden'. (Citat fra bevægelsens hjemmeside tibetanuprising.org).

Den eksiltibetanske udenrigsminister Kesang Y. Takla besøgte Danmark i april og blev af nærværende signatur spurgt om netop Tibetan People's Uprising Movement og om denne bevægelses tilknytning til Dalai Lamas eksilregering. Hun svarede, at 'bevægelsen' består af uafhængige, private organisationer, som eksilregeringen ikke har indflydelse på.

Støttekomiteen for Tibet om demonstrationerne

Kort før redaktionens slutning meddelte Støttekomiteen for Tibet, at den havde haft møde med Folketingets udenrigsudvalg om den kinesisk-tibetanske krise. Efterfølgende skrev Støttekomiteen i en pressemeddelelse:

'De demonstrationer, der finder sted i Tibet nu, er langt større i omfang og antal, end vi nogensinde før har set i Tibet. (...) Men demonstrationerne i dag adskiller sig ved, at de finder sted over det meste af Tibet. Der har været protestaktioner i 52 ud af de i alt ca. 140 tibetanske amter i og udenfor Tibet Autonome Region. Langt de fleste demonstrationer har fundet sted i Kham og Amdo (Østt Tibet), hvor der kun var ganske få demonstrationer i 1980'erne. Østt Tibet er et område, der er mere end dobbelt så stort som Frankrig, og som i dag er indlemmet i fem forskellige provinser. Det bestod før besættelsen af selvstændige tibetanske nomadestammer eller småriger, områder under nominel kinesisk administration men reel autonomi samt af områder under egentlig kinesisk administration. Det faktum, at flertallet af demonstrationerne har fundet sted i Østt Tibet, understreger nødvendigheden af, at der findes en løsning på spørgsmålet om Tibet, som inddrager disse områder. (...)

Tibet vil fylde meget på den internationale dagsorden en rum tid endnu. En løsning kan indlysende nok kun findes gennem forhandlinger mellem Kina og tibetanerne. Til Los Angeles Times 18. April siger Dalai Lamas chefforhandler Lodi Gyari, at 'selv midt i denne tragiske krise, er kommunikationskanalerne til den kinesiske regering holdt åbne (...) Hidtil har vi kun hørt en retorik, der ligner den, som Kina har brugt offentligt, men vi håber, at når situationen vender tilbage til noget, der er mere normalt, vil kineserne indse, at der er brug for en mere fornuftig tilgang'.

OL, STEVEN SPIELBERG OG DARFUR

Den amerikanske filminstruktør Steven Spielberg har frasaet sig hvervet som kunstnerisk rådgiver ved De Olympiske Lege i Beijing i august 2008. Hans begrundelse er, at den kinesiske regering ikke har brugt sin påståede indflydelse til at få standset den sudanesiske regerings forfølgelse af befolkningen i Darfur.

Af Flemming Poulsen

Spielberg offentliggjorde den 12. februar 2008 i en meddelelse til pressen sin beslutning om at forlade sit ulønnede, men officielt ikke tiltrådte, OL-hverv i Beijing:

„Efter omhyggelige overvejelser har jeg besluttet at meddele, at min medvirken som en af de oversøiske kunstneriske rådgivere ved åbnings- og afslutningsceremonierne ved De Olympiske Lege i Beijing er ophørt“.

Baggrunden er, forklarer han, Kinas nære forbindelse med den afrikanske stat Sudan. „Jeg har i næsten et år, gentagne gange bestræbt mig på at tilskynde den kinesiske regering til at bruge sin helt specielle indflydelse til at gøre Sudans Darfur-område sikkert og stabilt“.

„Selv om der er sket fremskridt (...), forværres situationen i Darfur fortsat, og volden tager til. På den baggrund finder jeg, at min samvittighed forbyder mig at fortsætte mit hidtidige virke. Som det er nu, må jeg i stedet for at bruge min tid og energi på olympiske ceremonier gøre alt, hvad jeg kan, for at få standset de usigelige forbrydelser mod menneskeheden, som stadig finder sted i Darfur“.

„Sudans regering er den hovedansvarlige for disse forbrydelser, men verdenssamfundet, og især Kina, burde gøre mere for at få standset de menneskelige lidelser i Darfur. Kinas økonomiske, militære og diplomatiske bånd til Sudans regering giver fortsat Kina mulighed for og pligt til

at lægge pres på regeringen for at få ændret forholdene“.

Steven Spielberg håber dog at kunne overvære åbningen af De Olympiske Lege:

„For mig betyder De Olympiske Lege det ideelle broderskab, der skal bygge bro over kulturelle og politiske adskillelser. Jeg har til opgave at bygge bro mellem folk, og jeg så og ser fortsat De Olympiske Lege som en mulighed for at bidrage til at løse op for noget af den spænding, der findes i verden. Kina har meget at tilbyde verden, og jeg er ikke i tvivl om, at dets internationale bidrag vil vokse i de kommende år. Men med voksende indflydelse følger også voksende ansvarlighed. Når Kina byder verden velkommen til De Olympiske Lege i Beijing 2008, håber jeg, at jeg er blandt dem, der overværer dem, og det er også mit store håb, at der, med fornyede og intensiverede anstrengelser fra Kina, til sidst vil være fred og sikkerhed i Darfur“.

Steven Spielberg har oplyst, at han ikke har underskrevet den ansættelseskontrakt, som den kinesiske regering har sendt ham, netop fordi han forudså, at han måske ikke ville have noget at gøre med arrangementet.

Sammenligning med Hitlers filmfotograf

Steven Spielberg blev i 2006 antaget som ulønnet kunstnerisk rådgiver for Kinas berømte filminstruktør Zhang Yimou, der står for OL's åbnings- og afslutningsceremonier. Zhang Yimou har for sikret, at åbnings- og afslutningshøjtidelighederne vil blive afviklet som planlagt. „Generalprøven på åbningen er i fuld gang, og alt forløber fint“, sagde han i begyndelsen af marts. Det kinesiske udenrigsministeriums talsmand „beklagede“ den amerikanske filminstruktørs afgang. Om Steven Spielbergs henvisning til situationen i Darfur sagde talsmanden: „At kæde tilfældet Darfur sammen med De Olympiske Lege vil ikke bidrage til at løse denne sag og er ikke i overensstemmelse med den olympiske ånd, der adskiller sport fra politik“.

Ifølge det britiske nyhedsbureau

Reuters anslår internationale eksperter, at omkring 200.000 mennesker er døde og 2,5 mio. drevet på flugt fra deres hjem i Darfur i de mere end fire år, konflikten har stået på.

Kinas forbindelse med den sudanesiske regering er blevet bragt ind i debatten om Kina som OL-vært af den amerikanske filmstjerne Mia Farrow. Hun skrev i 2007 i den amerikanske avis „Wall Street Journal“, at Steven Spielberg risikerede gennem sit arbejde som kunstnerisk OL-rådgiver for kineserne at blive en moderne udgave af den tyske filminstruktør Leni Riefenstahl, der var en af det nazistiske Tysklands propagandachefer. Mia Farrow har gentagne gange opfordret Steven Spielberg til at opgive sit OL-job i Beijing.

„Hvordan kan Beijing være OL-vært hjemme og lægge navn til et folke mord i Darfur“, har hun sagt.

Nogle vindere af Nobels Fredspris, blandt andet den sydafrikanske ærkebiskop Desmond Tutu, har sammen med Mia Farrow og andre skrevet under på et åbent brev til den kinesiske præsident Hu Jintao med en opfordring til at leve op til de olympiske idealer ved at presse Sudan til at „standse grusomhederne i Darfur“.

Ifølge vestlige medier aftager Kina to tredjedele af Sudans olieproduktion og har solgt store mængder våben til den sudanesiske regering. Det gør Sudan stærkt afhængigt af Kina, der på den baggrund ifølge sine kritikere kan lægge pres på den sudanesiske regering for at få standset forfølgelsen af Darfurs befolkning.

Den Internationale Olympiske Komite (IOC) siger i en erklæring: „IOC erkender, at Darfur er en meget kompliceret sag med tragiske omstændigheder, men det er en sag, som FN må løse“.

Den kinesiske ambassadør i Sudan har i et interview med det kinesiske nyhedsbureau Xinhua sagt, at Kina arbejder tæt sammen med FN for at løse Darfur-krisen ved politiske midler, og at Kina deltager aktivt i at få sendt en fredsbevarende styrke til Darfur.

SMILETS SKØNHED – OL'S BEDSTE VISITKORT

HÅRD TRÆNING FOR AT BLIVE OL-VÆRTINDER

Når der skal uddeles medaljer ved OL i Beijing i august 2008, vil vi i tv kunne se unge kinesiske kvinder i røde uniformer tage del i højtideligheden. Vi skylder disse kvinder at følge deres nøje indstuderede bevægelser, for de har slidt hårdt for at kvalificere sig til hvervet som OL-værtinder.

Af Flemming Poulsen

Omkring 1200 kinesiske kvinder har siden efteråret 2007 været i træningslejr for, med erfarne instruktørers hjælp, at kvalificere sig til at komme helt hen til sejrsskamlerne med medaljevinderne.

Medaljeoverrækkelsen sker ved en omhyggeligt planlagt ceremoni, hvor smilende kvinder spiller en vigtig rolle. De skal vise atleterne, tilskuerne og tv-seerne, at Kina kan lave et show i verdensklasse, og at kineserne – med en instruktørs ord – er venlige og høflige mennesker, der ved, hvor-

OL-værtinderne skal smile hele tiden under medaljeoverrækkelsen og holde bakken med medaljerne – under træningen erstattet med flasker og billedblade – parallelt med gulvet.
(Foto: scanpix).

dan man opfører sig over for fremmede.

Beijings OL-komite indbød i januar 2008 100 kinesiske og udenlandske journalister til at overvære, hvordan træningen foregår. Deres rapporter fra en time med 32 udvalgte kandidater til posterne som OL-værtinder viser, at kvinderne træner hårdt og målbevidst for at få opfyldt drømmen om 14 dage i de sportslige begivenheders centrum – og komme tæt på de sejrige atleter.

Til træningen er udvalgt kvinder fra hele Kina. En OL-værtindes opgaver ved en medaljeoverrækkelse er blandt andet at vise indbudte gæster på plads. Men den mest eftertragtede opgave er at bære en bakke med medaljerne hen til den person, der skal hænge medaljerne på OL-heltene.

I træningslejren i en skole i Beijing lever de udvalgte kvinder som i en militærlejr, beretter vestlige medier. De vækkes kl. 6 om morgenen, dagen går med træning og studier (blandt andet i sprog). Når lyset i sovesalen slukkes kl. 22, er alle trætte og har ømme muskler.

Kravene til de udvalgte er fastlagt af Beijings OL-komites kulturelle afdeling. En OL-værtinde skal være mellem 18 og 25 år og mellem 1,68 og 1,72 meter høj. (South China Morning Post noterer, at gennemsnitshøjden for kinesiske kvinder i denne aldersgruppe er 1,58 meter, så ...). Hun skal være slank, veje 50–55 kg og være velbygget. Hun skal være stærk, både fysisk og mentalt, være fotogen, køn, have velplejede øjenbryn og et hår, der kan samles i en knude i nakken. Hun skal have en rank holdning og en ubesværet gangart. Hun skal vise, at hun ved nøjagtigt, hvad hun skal gøre.

Dagens træningsprogram består fx i at stå helt stille i op til en time med en bog på hovedet og et ark papir klemmt fast mellem knæene. Bogen skal sikre, at værtinderne får en rank holdning, og knæene skal være samlede, når de står stille og venter på næste opgave – det ser pæneste ud, lyder forklaringen.

Kandidaterne skal lære at bøje sig lidt forover og række højre hånd frem

for at vise en gæst på plads, og de eliteværtinder, der får lov til at bære bakken med medaljer, skal bøje sig 45 grader forover, mens de holder bakken helt vandret, så den flugter med gulvet.

Det er meget vigtigt, siger instruktørerne, at de smiler. De skal smile hele tiden under ceremonien, og de skal præstere et smil i det, instruktørerne kalder „vestlig stil“: med en let åben mund, så 6-8 tænder bliver synlige. Det rigtige smil lærer de ved at anbringe en spisepind mellem tænderne og bide sammen om den. De øver sig i at holde spisepindesmilet i mindst ti minutter.

„Smilet er vores bedste visitkort“, hedder det i en pressemeddelelse fra komiteen. „Smilets skønhed er det varige indtryk, værtinderne giver talrige atleter, officials og tilskuere“ – og et par milliarder tv-seere, kan man tilføje.

Mens kinesiske medier har ros til overs for værtinde-kandidaternes entusiasme og egenskaber, lyder der kritik fra udlandet, nemlig fra menneskerettighedsorganisationer og kvindebevægelser.

Det amerikanske Human Rights Watch har sendt et brev til lederen af værtindernes træningsprogram, Zhao Dongming. I brevet citeres Zhao for at have skrevet, at værtinderne ikke må veje for meget osv., og forsætter:

„Vilkårlige krav om køn, alder og udseende udelukker nogle fra stillinger, som de fagligt er kvalificerede til, og det er ensbetydende med diskrimination. Human Rights Watch er opmærksom på, at lignende krav ofte er med i jobannoncer i Kina, alligevel hviler den slags diskrimination på kønsbestemte stereotyper og begrænser kvinders og mænds lige adgang til ansættelse, herunder også prestigefyldte stillinger som at præsentere medaljer til OL“.

Hvad diskrimination angår, kan det med den britiske avis The Times som kilde noteres, at der ikke findes OL-værter, kun OL-værtinder.

Taiwans præsidentvalg

OPTAKT TIL ET MARKANT KURSSKIFTE

Taiwans opposition siden parlamentsvalget i 2001, Det Nationalistiske Parti, også kendt som KMT, sejrede stort ved præsidentvalget i marts 2008 og parlamentsvalget i januar samme år. Det kan betyde nærmere forbindelse med Kina, men det betyder ikke, at taiwanerne ønsker, at deres ø skal komme under kinesisk styre.

Af Michael Danielsen

Kinas regering betragter Taiwan som en kinesisk provins, der løsrev sig fra Kina, da Chiang Kai-sheks nationalistiske hær flygtede til øen efter nederlaget til Mao Zedongs kommunistiske styrker.

På valgaftenen lørdag den 22. marts sad jeg i centrum af Taipei på en ny restaurant, der serverer klassisk taiwansk mad i en moderne og frisk indpakning. Vi havde dårligt påbegyndt middagen, før jeg fik besked om, at valget var afgjort – det var to timer efter valgstederne lukkede kl. 16.00.

Taiwans demokrati havde endnu engang vist sin styrke ved at afvikle et fredeligt præsidentvalg, hvor 76 pct. af vælgerne stemte. Et præsidentvalg, som var præget af indenrigspolitiske spørgsmål, og som bragte det gamle nationalistparti Kuomintang (KMT) tilbage til magten. Den kommende præsident, Ma Ying-jeou, havde lovet bedre økonomiske tider og førte en bedre valgkamp end regeringspartiet, Democratic Progressive Party, DPP. Sejren var ikke til at tage fejl af med 58 pct. af stemmerne til den kommende Kina-venlige præsident.

Taiwans demokrati er ungt og blomstrede op som følge af massive krav fra folket og på baggrund af internationalt pres. Frem til 1987 var Taiwan i undtagelsestilstand og ledet af Nationalistpartiet, der brutalt tog magten efter anden verdenskrig. Den reelt første politiske organisation i 1970'erne var „uden for parti“ og blev i 80'erne bedre organiseret og rekrutteringssted for DPP. I begyndelsen af 1990'erne blev pressen frigivet og demokratiet indført.

Taiwans præsidentvalg bliver af flere vestlige observatører set i en konfliktopsik mellem Taiwan og Kina. En optik, som undervurderer de indenrigspolitiske forhold og risikerer at man misforstår taiwanernes ønsker. På trods af det betyder et regeringskifte i Taiwan dog meget mere end en ny regering. Det kan betyde en kursændring i forholdet til Kina, hvad angår kultur, økonomi og militære trusler. Herudover påvirker stormagternes interne spil Taiwan. Den åbenlyse støtte fra USA og EU til Nationalistpartiet skal ses som et ønske om at tæmme det såkaldte „problembarn“ Taiwan. Implikationerne af valget er dermed langt mere vidtrækkende end de indenrigspolitiske dimensioner,

som taiwanerne fokuserede på under valget.

Præsidentvalgets betydning

Begynder vi med selve præsidentvalget, er valget uhyre vigtigt, da præsidenten udpeger regeringen uden om parlamentet. Balancen i Taiwans politiske system er styret af øens semi-præsidentsystem, hvor parlamentet lovgiver og kan give præsidenten et mistillidsvotum. Som reaktion kan præsidenten derefter opløse parlamentet og udskrive nyvalg. Et sådant system fungerer optimalt, når præsidenten har flertallet i parlamentet. Det har dog ikke været tilfældet under den afgående præsident Chen Shui-bian, idet Nationalistpartiet havde flertallet sammen med sine støttepartier. Og i taiwansk politisk tradition forværres ubalancen af en manglende samarbejdskultur og ulyst til kompromiser på tværs af partier.

Resultatet af valgkampen har skabt den optimale situation for Nationalistpartiet som med parlamentsvalget i januar sidder solidt på 72 pct. af sæderne, på alle udvalg i parlamentet og nu også på præsidentposten fra 20. maj 2008. Med sine to støttepartier har Nationalistpartiet sikret sig de 75 pct. af sæderne, som skal til for at

FAKTA

Befolkning: 23 mio.

Areal: 36.189 km² (lidt mindre end Danmark)

Sprog: mandarin kinesisk, taiwanesisk

Religion: Primært buddhisme og taoisme

Præsident: Fra 20. maj 2008 Ma Ying-jeou, der efter præsidentvalget 22. marts 2008 afløser Chen Shui-Bian fra Det Demokratiske Progressive Parti.

Styreform: Demokrati med direkte valgt præsident. 24 af pladserne i parlamentet vælges proportionalt, hvoraf halvdelen skal være kvinder. De resterende 81 mandater vælges i enkeltmandskredse.

ændre forfatningen. Det hidtidige regeringsparti, DPP, der er det eneste reelle oppositionsparti, er med andre ord blevet reduceret til en ubetydelig lille mus.

Valgkampens hovedtemaer

Selve valgkampen har stået imellem to jurister. Regeringspartiets kandidat var Frank Hsieh, som er født i 1946 i Taiwan, og Nationalistpartiets kandidat Ma Ying-jeou, født i 1950 i Hong-Kong. Lige som den nuværende præsident har de begge været borgmestre. Frank Hsieh var borgmester i Taiwans næststørste by, Kaohsiung, fra 1998 til 2005, og Ma Ying-jeou styrede hovedstaden, Taipei, fra 1998 til 2007.

Begge har ført en valgkamp, som var langt mindre farverig end i 2004, hvor der var utallige gadeaktioner og masser af støjende valgvogne i gadebilledet. Det var i hvert fald indtrykket i ugen op til valget i Taipei. Det bekræftes også af, at partierne havde flyttet valgkampen til de forskellige medier som fjernsyn, aviser og internet.

Det altdominerende hovedtema var økonomien, men samlet set var der fire afgørende hovedtemaer:

- økonomien
- et fastlåst parlament
- korrupsionsskandaler
- udbredt irritation over præsident Chens bemærkninger om, at identitet

Øverst: Den 57-årige Ma Ying-jeou da han den 22. marts 2008 proklamerede, at hans Nationalistparti havde vundet præsidentvalget, og at han nu som statsoverhoved ville arbejde for økonomisk vækst og et nærmere forhold til Folkerepublikken Kina. (Foto: Scanpix).

Nederst: Samtidig med præsidentvalget var der folkeafstemning om et forslag om, at Taiwan skulle søge optagelse i FN, som Taiwan måtte forlade i 1971 til fordel for Kina. Da stemmedeltagelsen ikke var de krævede mindst 50 pct., bortfaldt afstemningen. (Foto: Michael Danielsen).

er vigtigere end økonomi.

Begge partier ønsker at forbedre økonomien ved at åbne yderligere op for investeringer og direkte flyforbindelser mellem Kina og Taiwan. Den essentielle forskel imellem partierne er, at regeringspartiet DPP har fremhævet, at det vil opretholde Taiwans nationale interesser og vil ophæve firmaernes 40 pct. begrænsning i investeringer i Kina, men kun ved en vurdering fra sag til sag. Nationalistpartiet har omvendt argumenteret for, at denne „sag til sag“-begrænsning hæmmer taiwansk økonomi, og at Taiwans nationale interesser garanteres ved partiets tre nej'er: nej til at forsøge forening med Kina i valgperioden, nej til taiwansk selvstændighed og nej til brug af magt i forhold til Kina.

Nationalistpartiet ønsker på sigt at skabe et fællesmarked mellem Kina og Taiwan. Som en start på fællesmarkedet skal taiwanske investeringer i Kina øges, Kina investerer i taiwanske ejendomme, og kinesiske eksaminer godkendes. Dette er DPP imod. Derimod er de enige om, at flere turister fra Kina skal kunne besøge Taiwan.

Når økonomien har været højt på dagordenen, skyldes det flere års stagnerende lønninger i job, som ikke er eksportrelaterede. Et lønstop, som har ramt flere unge og svingvælgere. Taiwans økonomi er stærkt eks-

Øverst: Valgflag foran Frihedsparken i Taipei for Det Demokratiske Progressive Parti (DPP) med billeder af præsidentkandidaten Hsieh Frank (forrest) og hans vicepræsidentkandidat, tidligere premierminister Su Tseng-Chang. Taiwan skal vinde, står der på valgflaget. (Foto: Michael Danielsen)

Nederst: Taiwans valgkampe har typisk været farverige og fyldt med støjende valgvogne, men i 2008 fokuserede parrede partierne på tv, aviser og internet for at nå vælgerne. Billedet viser tilhængere af nationalistpartiet i optog gennem Taipei op til præsidentvalget. (Foto: Leo Liu)

portorienteret, så hvis flere lønninger skal stige, kræver det en øget indenlandsk efterspørgsel. Nationalistpartiet har en stor plan med 12 projekter, hvor jernbanevesenet udbygges med 230 milliarder kr., og hvor de private investeringer øges med det samme beløb. I de næste otte år skal BNP stige med 660 milliarder kr.

Taiwans burde være i recession med en sådan ekspansionistisk finanspolitik. Men Taiwans økonomi er sund og stiger med 5,7 pct. om året med en arbejdsløshed på under 4 pct. Sammenlignet med Danmark er købekraften stort set den samme, og Taiwan er blandt de 20 stærkeste økonomier i verden med en af de laveste uligheder i Asien. Flere økonomer påpeger, at Taiwan befinder sig i en overgangsfase til en vidensøkonomi, der traditionelt medfører omvæltninger. Derfor har DPP-regeringen da også udvidet antallet af uddannelsesinstitutioner og stimuleret højteknologiske industrier og forskningscentre.

Taiwanerne har ret til at bestemme over deres egen fremtid, står der på banneret. Billedet, der findes på Taiwans nationale demokrati-mindesmærke, er fra en af de mange demonstrationer for demokrati. (Foto: Michael Danielsen).

Når det lykkedes at overbevise befolkningen noget andet, skyldes det, at Nationalistpartiet har været dygtigt til at sammenligne nutidens lavere vækstrater med de højere vækstrater i 1980'erne og 1990'erne og i dagens Kina. DPP har fejlet ved ikke at påpege kraftigere, at Taiwan er markant mere udviklet end Kina og for 20 år siden havde en væsentlig anderledes økonomi.

Korruptionsskandaler har ramt DDP hårdt, idet partiet historisk har været det rene parti i modsætning til Nationalistpartiet, der har været notorisk korrupt. Korruptionsskandalerne har været tæt forbundet med store taiwanske virksomheder. Præsidentens kone har været i retten beskyldt for at have modtaget gaver fra et storemagasin mod politiske aftaler, hvilket ikke kunne bevises. Chen selv er også anklaget for misbrug af hemmelige fonde, men har som præsident immunitet. Flere analytikere påpeger, at uigennemskuelige hemmelige fonde er et levn fra diktaturets tid,

som der skal ryddes op i.

Taiwansk eller kinesisk identitet

Den hidtidige præsident Chen er blevet meget upopulær med bemærkninger om, at identitet er vigtigere end hverdagsproblemer. Dette er blevet opfattet som arrogance.

Præsidenten har i de sidste otte år fremhævet taiwansk identitet. Strategien har været at bevidstgøre taiwanerne yderligere om deres egne rødder og dermed blive mindre modtagelige for kulturelle påvirkninger fra den stærke økonomiske integration med Kina. Alle undersøgelser viser, at han på det punkt har haft stor succes. I praksis har han sat skub i ændringen af historiebøgerne ved at fokusere på taiwansk historie og kultur frem for kinesisk, og stimuleret taiwanernes lyst til at studere deres egen kultur og sprog på universiteterne. Derudover har han med stor synlighed markeret sin politik ved hjælp af navneændringer, f.eks. er inden for postvæsenet *China Post* erstattet med *Taiwan Post*. Internationalt har han forsøgt at sætte Taiwan på verdenskortet med en selvstændig identitet til stor irritation for USA og EU og naturligvis Kina. Dette sætter taiwanerne stor pris på, men det kan ikke stå alene uden en stærk økonomisk politik.

Imidlertid er det en overvurdering af præsidentens indflydelse at give ham skylden for økonomien. Nationalistpartiet har gentagne gange blokeret for ellers fornuftige lovforslag.

Kinas påvirkning af valget
Kina har denne gang brugt en anden taktik til at påvirke Taiwans valg. Kina har tidligere råbt truende højt eller sendt missiler mod Taiwan i håbet om at skræmme vælgerne til at stemme på den mest Kina-venlige kandidat, men med den direkte modsatte effekt. I stedet bruger Kina nu sin stigende økonomiske magt til at lægge pres på taiwanerne.

En af strategierne har været at presse store taiwanske firmaer ved at „opfordre“ dem til ikke at støtte DPP. Dette er sket for computerproducen-

ten Acers direktør, Stan Shih, der måtte trække sin støtte til DPP tilbage og give Kina økonomiske bidrag for at beskytte Acer i Kina. Direktøren for den store virksomhed Chi Mei-gruppen støttede åbenlyst DPP i 2004, hvorved gruppens forretninger i Kina led skade. Det er også velkendt, at taiwanske forretningsfolk i Kina frygter, at deres familier taler over sig under middage med kinesere.

Nationalistpartiet har meget tætte forbindelser med Kina, hvilket har medført en aftale om at øge landbrugseksporten til Kina. Dette er interessant, fordi landmænd typisk støtter DPP. Med aftalen oplevede landmændene, at Nationalistpartiet levede en aftale, som DPP ikke formåede.

Folkeafstemning om medlemskab af FN

Samtidig med præsidentvalget var der to folkeafstemninger om medlemskab af FN, men begge faldt til jorden på grund af for lille valgdeltagelse. I DPPs forslag skulle Taiwan ansøge FN om medlemskab under navnet Taiwan, mens Nationalistpartiet foretrak Republikken Kina eller et andet passende navn.

Det virker derfor paradoksalt, at Nationalistpartiet er imod folkeafstemninger og boykottede begge ved at fremhæve, at de skaber splid i Taiwan og skader økonomien. Nationalistpartiet forhindrede også en anonym afstemning med kravet om, at vælgerne skulle gå til et separat valg-bord.

Fakta

Historie:

Slutningen af 1500-tallet:

Kinesiske fiskere kommer til øen

1624-1663: Kontrolleret af

Holland

1663-1682: Uafh. kejserdømme

1682-1885: Præfektur under Kinas

Fujian provins/Kinesisk koloni

1885-1895: provins i Kina

1895-1945: Japansk koloni

1945-: Republikken Kina

Taiwan efter valget

Med valget af Ma Ying-jeou har taiwanerne valgt en præsident, der ønsker Taiwan forenet med Kina, eftersom det fortsat er Nationalistpartiets politik. Og uanset de indenrigspolitiske årsager til valgresultatet vil dette tegne Taiwan de næste fire år, og Taiwan vil blive mere kinesisk. Ma har praktisk talt fuldstændig kontrol over det politiske system. Samtidig er langt hovedparten af medierne styret af Nationalistpartiet. Lykkedes det ham at kontrollere fraktionerne internt i Nationalistpartiet, kan han ændre Taiwan markant.

Verdens øjne hviler nu på Kina, som ikke længere kan undlade forhandlinger med Taiwan. Imedens følger taiwanerne Mas økonomiske politik, så parterne vil derfor hurtigt tage hul på forhandlinger om økonomi og transportforbindelser. I forhandlingerne vil kineserne som modydelse sikkert kræve en neddrøsling af den taiwanske identitet.

Kina har en antiløsrivelseslov, der tillader militære angreb på Taiwan, hvis øen ikke på et tidspunkt bliver en del af Kina. Derfor kan det ikke udelukkes, at Kina sætter en deadline under forhandlingerne, som passende kunne være 2017, der er året for Hong Kongs demokratisering. Foreningen kan ske ved at lave et Storkinesisk Marked, hvilket Nationalistpartiet støtter. Desuden har Nationalistpartiet ikke de store nationale bekymringer vedrørende Taiwans navn, så derfor vil et Storkinesisk Marked få betydning for Taiwans internationale position.

Det er en overfortolkning af valgresultatet at tro, at taiwanerne ønsker samme udvikling. Taiwanernes identifikation med Taiwan er så fremskredet, at den ikke kan vendes om til fordel for en kinesisk identitet. 80 pct. af befolkningen ønsker ikke modellen „et land, to systemer“, uanset hvordan denne model ville komme til at se ud. (Taiwans Mainland Affairs Council, målt siden 1993). Ved et frit valg vil taiwanerne foretrække selvstændighed i samme størrelsesorden, nemlig 80 pct. Ligeledes viser alle taiwanske undersøgelser igennem de

sidste ti år enstemmigt, at antallet af taiwanere, der identificerer sig med Taiwan, er steget markant til 45 pct., mens antallet af taiwanere, der identificerer sig med Kina, er faldet til 5-6 pct. De sidste undersøgelser stammer fra december 2007. (National Chengchi University, Taiwan). 42 pct. procent stemte ikke på Ma, og avisanalyser, som Taipeh Times har foretaget, viser, at mange stemte i protest mod det hidtidige regeringspartis økonomiske politik.

Taiwans demokratiske fremtid

Taiwan er et ungt demokrati, der stadig ligger under for stærke kræfter fra Nationalistpartiets minoritetsdiktatur. Efter mit skøn har partiet svært ved at affinde sig med, at dets indflydelse er mindsket efter demokratiets indførelse. Nationalistpartiet har på trods af demokratiets indflydelse formået at bibeholde væsentlig kontrol over medier og store pengesummer. At partiet føler sig krænket ses af, at partifæller er gået så langt som til at sammenholde DPP med Hitlers Tyskland for at så tvivl om DPPs troværdighed.

Unge demokratier med stærke etniske spændinger er ikke langtidsholdbare. Og når Ma kalder præsidentens navneændringer på Chiang Kai-sheks mindesmærke for ulovlige og accepterer ethvert navn for Taiwan internationalt, er der lagt op til fortsat etniske stridigheder. Taiwan har imidlertid brug for en selvstændig og samlende identitet for at stå stærkere internationalt.

Michael Danielsen er Taiwan-kender og formand for foreningen „Taiwan Corner“, der „støtter Taiwans demokrati, Taiwans ret til selvbestemmelse og medlemskab af alle internationale organisationer“, som det hedder i formålsparagraffen.

Han er desuden formand for Internationalt udvalg i Region Hovedstaden, Socialdemokraterne.

SPINDOKTORER OG ANDRE SKIKKELSER

HOFASTROLOGEN OM FOLK FRA KINAS OLDTID

Biografier af skikkelser i Kinas oldtid var emnet for et foredrag, som dr.phil. Gunnar O. Svane holdt i Dansk-Kinesisk forening den 19. april 2008. Biografierne udgør en del af historieskriveren og hofastrologen Sima Qians værk fra det første århundrede før vor tidsregning: Historiske Optegnelser. Denne del af værket blev i 2007 udgivet på dansk i Gunnar Svanes oversættelse.

Af Flemming Poulsen

Det var en yderst underholdende og tankevækkende præsentation af fortidens kinesiske skikkelser. Ifølge Gunnar Svane er biografierne, i modsætning til de øvrige kapitler i Historiske Optegnelser, „ofte mindre formelle og indeholder et blandet og broget materiale, der kunstfærdigt forener historiske kendsgerninger med legende, heroisk idealisering, mere eller mindre formaliserede anekdoter og beretninger, som synes hentede fra folkelige røverhistorier“.

Med udgangspunkt i Sima Qians værk bød foredraget også på nogle

Vi kan ikke vide, hvordan Sima Qian har set ud, så kunstnerne har gennem tiderne haft frit valg.

højdepunkter i Kinas historie under Qin- og Han-dynastierne i århundrederne før og efter vor tidsregning.

Skurken Büwei

Persongalleriet i Sima Qians biografier er meget omfattende, fortalte Gunnar Svane. „Man møder her hovedsagelig fine folk, prinser, lensfyrster, statsmænd, ministre, diplomater, hærførere, lærde filosoffer og omrejsende politikere. Men også mere jævne befolkningslag, købmænd, pengekulanter, endog røvere, spåmænd og gøglere. Et farverigt billede af forskelligartede skikkelser er eksempler på grænseløs loyalitet, hensynsløse og grusomme karakterer, men også på uhørt dristighed, ædelmodighed og offervilje.“

Gunnar Svane har nogle yndlingsfigurer, især skurken, fortalte han. For eksempel den stræbsomme og udpekulerede købmand Lü Buwei, hvis vej til magten som kansler under Qin-dynastiet er præget af snu og beregning, og hvis forhold til den glade enke, dronning Hua Yang, afmales i pikante detaljer.

Sima Qian beretter, at Lü Buwei havde taget den bedste danserinde i Handan som elskerinde. Nu var hun med barn, og da kronprinsen en dag drak sammen med Lü Buwei, kastede han sin kærlighed på hende og spurgte Lü Buwei, om han måtte få hende. Han sagde ja, da han regnede med at kunne sikre sig en god gevinst. Elskerinden skjulte for kronprinsen, at hun var gravid. Da hun fødte en søn, giftede kronprinsen sig med hende.

Tilsyneladende fortsatte enkedronningen sin forbindelse med Lü Buwei. Han var bange for en katastrofe, hvis forbindelsen blev afsløret, og fandt, beretter Sima Qian, „i hemmelighed en mand ved navn Lao Ai med et stort lem“ og gjorde ham til sin sekretær. Enkedronningen viste interesse for Lao Ai. Lü Buwei fik ham beskyldt for en forbrydelse, der skulle straffes med kastration, og han fortalte underhånden enkedronningen, at hvis hun bare bestak en embedsmand til at lade, som om Lao Ai blev kastreret, kunne hun få ham og

han kunne gøre tjeneste i paladset.

Det sørgede enkedronningen så for, men med tiden blev hun svanger, og for ikke at blive afsløret fortalte hun, at et orakel havde foreslået hende at trække sig tilbage for at undgå årstidernes omskiftelser. Så flyttede hun fra paladset, men Lao Ai gjorde hele tiden tjeneste hos hende. Men en dag blev det afsløret, at han i virkeligheden ikke var kastreret, og at han havde et intimt forhold til enkedronningen, og så blev han henrettet og alle hans slægtninge udryddet. Enkedronningen blev forvist, men Lü Buwei undgik den endelige skandale ved at begå selvmord.

Spindoktorerne

Især i de sidste århundreder af Stridende Staters Periode (fra 481 til 221 f.v.t.) havde mange intellektuelle vanskeligt ved at finde arbejde som politiske rådgivere. Der syntes at have været en overproduktion af disse såkaldte talere eller retorer, som forgæves støvede land og rige rundt for med mere eller mindre gode råd at vinde magthavernes gehør og gunst. Omvandrede riddere, kaldte Sima Qian dem. Gunnar Svane sammenlignede dem med nutidens spindoktorer. De måtte ikke sjældent finde sig i lidt af hvert.

En af dem var Fan Sui, der arbejdede for Wei-statens paladsrådgiver Xu Jia og ledsagede ham, da han drog til kong Xiang af staten Qi. De var der i flere måneder, og da kongen hørte, at Fan Sui var taler (spindoktor!) forærede han ham ti jin guld, noget oksekød og noget vin, som Fan Sui dog ikke turde tage imod. Paladsrådgiveren blev meget vred, da han hørte om gaven, for han bildte sig ind, at Sui nok havde fået den, fordi han havde røbet statshemmeligheder.

Ved hjemkomsten til Wei indberettede paladsrådgiveren sagen om gaven for førsteministeren, der var medlem af kongehuset. Sima Qian beretter: „Denne fik i raseri sine hoffolk til at prygle Sui, indtil hans ribben var brækkede og hans tænder slået ud. Sui lod, som om han var død, og blev nu rullet ind i en bambusmåtte og smidt ind i nødtørftshuset. De be-

FØRSTE ÆRESMEDLEM:
ELSE GLAHN

rusede gæster skiftedes til at pisse på ham og mente, at de med denne skændige straf kunne advare andre om, at de skulle være forsigtige med, hvad de sagde“.

Om en anden taler beretter Sima Qian:

„Efter at være blevet færdig med at studere statsmandskunst begyndte Zhang Yi at rejse rundt og give lensfyrsterne råd. Da han engang deltog i et drikkelag sammen med førsteministeren i Chu mistede ministeren sit jadeemblem. Hans nærmeste mistænkte Zhang Yi for at have stjålet det og sagde: „Zhang Yi er fattig og uden manerer, så det er nok ham, der har snuppet ministerens jade“. De pågreb Zhang Yi og straffede ham med flere hundrede stokkeslag, men han tilstod ikke, og så lod de ham gå. Da sagde hans kone: Åh, hvis bare du ikke læste så mange bøger og flakke omkring med dine råd, så ville du ikke have fået den skamplet på dig. Så sagde Zhang Yi til hende: Se lige efter, er tungen ikke på plads stadigvæk? Jo, tungen er på plads, smilede konen. Ja, men så er alt jo i orden, sagde Yi“.

Han-folket og nomaderne

Gunnar Svane kom ind på forholdene under Han-dynastiet, der kom til magten i 206 f.v.t. som resultat af voldsomme oprør mod Qin-kejserens brutale styre. Under det såkaldte tidlige eller vestlige Han-dynasti, altså indtil år 24 e.v.t., udviklede riget sig til en politisk, militær og kulturel stormagt, som kineserne altid har set tilbage på med særlig stolthed, og som har gjort, at de benævner sig selv som Han-folket og deres sprog som Han-sproget.

Under Han-kejserne nåede landet sin hidtil største udstrækning og omfattede tilmed besiddelser langt uden for Kinas gamle grænser. I rækken af Sima Qians biografier indgår skildringer af mødet med ikke-kinesiske folk og kulturer.

Kineserne havde særlige problemer med nomadestammerne i nord, hunnerne. Talrige store og små krige ud-kæmpedes her. I et stort kapitel om hunnerne giver Sima Qian et rids af

de tilsyneladende uovervindelige kulturelle forskelle mellem på den ene side de fastboende kinesiske agerbrugere og deres overlegne kultur og på den anden side de omkringfarende hunnisk-røvernømadere, der vandrede fra sted til sted for at søge efter vand og græsgange.

„Små drenge lærer at ride på får og skyde fugle og rotter med bue og pil“, fortæller Sima Qian. „De har for skik at vogte deres flokke i fredstid, men i kritiske perioder griber de til våben og drager ud på togter og plyndrer og hærger. Det er dem medfødt. De unge mænd spiser den bedste og fedeste mad, mens de gamle får, hvad der bliver til overs, for man ærer de unge og stærke, men foragter de gamle og svage“.

Gunnar Svanes kommentar:

„Alt dette er naturligvis fortegnet og set i et ensidigt perspektiv. Jeg kan ikke nære mig for at tilstå, at jeg på sin vis finder Sima Qians karakteristik mærkværdigt moderne. Den dag i dag finder vi jo mennesker, som med en blanding af frygt, nedvurdering og foragt lufter deres fornærmelse over, at fremmede formaster sig til at have en anden kultur, end vi selv har“.

Om Kina siden Sima Qians dage sagde Gunnar Svane:

„Det skulle år vise sig, at den kinesiske kultur i det lange løb demonstrerede sin vitalitet og blev i stand til ikke alene at udvikle og forny sig selv, men også med en enorm gennemslagskraft at sætte sit uudslettelige præg på hele den omgivende østasiatiske verden. Trods midlertidige afbræk og smertelige tilbagefald har Kinas kultur vist sig at være den eneste af oldtidens store kulturer, som har formået at bevare kontinuiteten til vore dage, og den kan meget vel få global betydning“.

— — —
I Kinabladet nr. 35, Efterår 2007, har Gunnar Svane i en artikel berettet om sit arbejde med at oversætte biografierne i Sima Qians Historiske Optegnelser. Det blev til et værk på over 900 sider, og det tog Gunnar Svane ti år.

Æresmedlem Else Glahn

Dansk-Kinesisk Forening udnævnte på generalforsamlingen den 28. februar 2008 sit første æresmedlem, arkitekt og sinolog Else Glahn,

Else Glahn var en af de tre stiftere af Selskabet til Kulturel Forbindelse med Kina i 1952. De to andre var afdøde Gotfred Appel og Christian Herman Jensen. Det blev senere til Venskabsforbundet Danmark-Kina. I 1999 gik en del medlemmer ud af Venskabsforbundet og dannede Dansk-Kinesisk Forening som også Else Glahn blev medlem af. „Men“, siger hun, „jeg føler mig stadig knyttet til Venskabsforbundet, som var en del af mit liv i så mange år“.

Det blev Else Glahns livsværk at studere, rekonstruere og oversætte til engelsk rekonstruktionen af den oprindelige 1103-udgave af Den Store Kinesiske Byggebog, Xingzao Fashi. Hun er i dag æresmedlem af Det Internationale Forbund for Arkitekturhistorie i Kina.

Også sinologien i Danmark har hun udbygget ved etableringen af Østasiatisk Institut i Århus i 1968.

I løbet af sit livslange venskab med Lin Hua har hun sat sit præg på hans oversættelser af H.C. Andersen og andre danske forfattere.

Kinabladet bragte i nr. 36 et interview med Else Glahn i serien danske Kinaveteraner.

Jette Mechlenburg

KINAS KULTURELLE FODSPOR I DANMARK

UDSTILLING TIL BEIJING OM 400 ÅRS UDVIKLING

Kinesere, der vil vide noget om deres lands forbindelser med omverdenen gennem tiderne, kan fra august 2008 få et indblik i, hvordan Kina i de seneste fire hundrede år har påvirket danskernes hverdag. De vil opdage, at der findes masser af kinesiske, kulturelle fodspor i Danmark.

Af Henrik Strube

Det vil de kunne, når udstillingen „Drømmen om Kina“ flytter fra Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot til et nyt museum i Beijing, Prince Gong Palace Museum. Udstillingen har været vist i museet på Frederiksborg Slot fra 15. marts til 15. juni 2008. Udstillingen er i konkurrence med flere store europæiske museer blevet valgt til at markere indvielsen den 1. august 2008 af det nye museum i Beijing, fordi „Drømmen om Kina“ handler om Kinas indflydelse på dansk kultur.

Udstillingen i Beijing vil dog blive tilpasset kinesiske forhold. En del af udstillingen henvender sig jo specielt til et dansk publikum.

Christian IV's indsats

De kinesiske museumsgæster vil få et indtryk af, hvordan handelen med Kina siden 1600-tallet har bragt kinesiske varer og kinesisk lærdom, filosofi og videnskab til Danmark, siden Christian IV den 29. november 1618 sad på sit kontor på Frederiksborg Slot og noterede i sin kalender, at „i dag sejlede vor indianske flåde ud af Sundet“. Hermed begyndte Danmarks ostindiske handelsventyr i det fjerne Østen.

Den „indianske flåde“ bestod af seks skibe, som efter halvandet års sejlads kom til Sydindiens østkyst, hvor den kun 24 år gamle Ove Gjedde, af Christian IV udnævnt til armadaens admiral, på kongens vegne fik handelsrettigheder og overtagelse af en lille fisker- og handelsby i stand.

Den blev til kolonien Trankebar, der blev knudepunkt for handelen med Kina og andre dele af Østasien.

Kinesisk te i selskabslivet

De varer, der kom til Danmark fra Kina i de følgende mange år og satte deres præg på mange danskernes dagligliv, var frem for alt te, porcelæn og krydderier.

Te var i 1700-tallet den vigtigste importvare fra Kina, fortæller „Drømmen om Kina“s tilrettelægger, museumsinspektør Thomas Lyngby, i udstillingens katalog. Det var almindeligt, at te udgjorde 85-90 pct. af værdien af et skibs ladnings. I 1660erne hører man for første gang om et tehus i København, men det var i det følgende århundrede, at den nye drik for alvor blev udbredt herhjemme. I „Drømmen om Kina“ vises et rokokointeriør, hvor der er dækket op til teselskab. Her ser man Kina-moden på sit højeste i Danmark. Meget bohave havde kinesisk oprindelse eller var efterligninger af kinesisk stil („kineserier“). Hidtil havde selskabelighed været præget af et stort indtag af vin eller øl, men sidst i 1600-tallet blev omgangsformerne ændret. I selskab med andre skulle man nu være beleven og sleben og holde på formerne ned til mindste detalje. Det kunne vanskeligt forenes med overdreven nydelse af alkohol.

Teen var som skabt til denne nye type selskabelighed. Når man drak te, kunne man holde den rette salontone og konversere om kunst og litteratur. Selve det at sidde omkring de små teborde og nyde den varme drik af små porcelænskopper blev næsten indbegrebet af det at være del af det gode selskab.

Blandt dem, der glædede sig over teens gavnlige indflydelse på selskabslivet, var Ludvig Holberg, der udtrykker det således: „Hvis ingen anden Nytte var ved Thee og Cafe, var dog denne, at Drukkenskab, som tilforn gik så meget i Svang, derved temmelig er kommen af Brug. Nu kand vore Hustruer og Døttre gjøre 10 Visiter en Eftermiddag, og komme ganske ædrue tilbage. Dette kunne ikke skee i gamle Dage“.

Kinesisk porcelæn et statussymbol

Udstillingens gennemgående tema er porcelæn fra Kina, både original kinesisk porcelæn, hovedsagelig vaser og figurer, og porcelæn lavet i Kina på bestilling af danskere. Udstillingen viser en lang række bestillingsopgaver fra Danmark til Kina.

Det var kineserne, der opfandt porcelænet, det skete allerede for år 1000. I Europa var man dybt betaget af det ægte porcelæns ædelstensagtige karakter, der var så forskelligt fra Europas keramiske produkter. Fremgangsmåden var dog længe kinesernes hemmelighed. Først i 1708 lykkedes det en fabrik i Meissen i Tyskland at finde frem til de rette ingredienser, og i århundredets løb grundlagdes adskillige europæiske porcelænsfabrikker som fyrstelige statussymboler. For at gøre europæisk porcelæn så overbevisende som muligt, valgte man at kopiere de kinesiske dekorationer på porcelænet.

Handelen med Kina var lagt i faste rammer af de kinesiske myndigheder.

Ingen vesterlændinge måtte handle direkte med kineserne, al handel skulle gå gennem kinesiske købmænd, der var specielt udpeget af den kinesiske regering, og som over for myndighederne var ansvarlig for, at europæerne overholdt alle regler under opholdet i Kanton, hvor handelskibene fra Europa lagde til. De havde desuden monopol på handel med de udenlandske firmaer. Undtaget fra monopolet var dog porcelæn, som var supercargoernes område. Supercargoerne var købmænd med en lang uddannelse og erfaring, og de skulle have indsigt i markedsforholdene i de lande, Kina handlede med. De skulle også kunne bedømme kvaliteten og prisen på varerne, for eksempel skulle de kunne bedømme de forskellige tesorter, der blev udbudt til salg.

De købte porcelæn i Porcelængaden i Kanton, og de sørgede for at være mellemmand ved bestillingsopgaver fra Danmark. Her blev eksempelvis bestilt hele stel, udført efter tegninger medbragt fra Danmark. Bestillingerne blev afgivet på vegne

af kongelige og andre rangspersoner, der ønskede, at deres våbenskjolde, initialer eller andre mærker skulle indgå i dekorationerne på de kopper og tallerkner, de stillede frem for deres gæster.

I takt med mængden af kinesiske produkter, der i 1600- og 1700-tallet nåede til Danmark og andre lande i Europa, bredte der sig i de modebedste kredse et sværmeri for alt, hvad der blot havde en anelse kinesisk over sig. Kinesisk mode blomstrede i det meste af Europa.

Kineserierne

Et interessant træk ved kinahandelens historie er kinesernes evne til at tilpasse deres varer til europæisk smag. I mødet mellem det kinesiske og det europæiske opstod der helt nye stilretninger – de kinesiske bestillingsvarer og de europæiske „kineserier“.

De danske og europæiske skibe havde møbler med til Kina. Kinesiske håndværkere skulle kopiere møblerne i eksotisk træ og dekorere dem med lakarbejde eller indlægninger. Formerne på disse kinesisk producerede møbler placerer dem i den europæiske stilhistorie trods den fremmedartede udsmykning.

Inspirationen til de europæiske og danske kineserier kom ikke kun fra kinesiske genstande, der nåede hertil fra det fjerne rige. Forbilleder fandt man også i illustrerede rejseberetninger, oversættelser og værker om videnskab, matematik og medicin. De jesuitiske missionærer i Kina oversatte blandt andet til latin de kongfutsianske klassikere, som siden 1200-tallet havde været grundpensum i det kinesiske skolesystem. Europas lærde læste med stor interesse om det kinesiske samfund og kinesisk kultur, som i vidt omfang var genstand for stor beundring.

Kinesisk inspiration i arkitektur, parker og haver

De kinesiske fodaftryk mærkes herhjemme mange steder den dag i dag. For eksempel i parker og haver – allerede i sidste halvdel af 1800-tallet fik Tivoli sit Pantomime-teater i kinesisk stil, i 1900 kom det kinesiske tårn til

og senest en kinesisk gade med kinesiske boder. I H.C. Andersens dagbog kan man læse: „Er i Tivoli ved åbningen den 15. august 1843, inspireres til eventyret „Nattergalen“ af havens kineserier“. På det tidspunkt have Tivoli en bazarbygning i kinesisk stil, og foran bygningen var rejst en flagstang med en kinesisk vimpel for at understrege, hvor bygningens opad-bøjede taghjørner var kopieret fra.

En skotsk arkitekt og havearkitekt, Sir William Chambers, der havde opholdt sig i Kina i 1740'erne, udgav i 1757 en meget anvendt bog om kinesisk arkitektur, „Designs and Chinese Buildings“. Den var blandt andet inspiration for arkitekten Andreas Kirkerup, der i Frederiksberg have ved København skabte et lille yndeligt kinesisk lysthus med lakrøde svungne linier i taget og med store drager på hjørnerne. Dette kinesiske fodaftryk findes den dag i dag, mens et andet kinesisk-inspireret lysthus, også tegnet af Kirkerup og bygget i slutningen af 1740erne på den rige købmand Frédéric de Conincks landsted ved Furesøen, er endt på Nationalmuseets afdeling i Brede nord for København.

Helt op til vore dage har kinesisk møbelkunst, kunsthåndværk, arkitektur og porcelæn været en inspirationskilde for danske kunstnere. Det gælder for eksempel Hans J. Wegner (med hans Kinastol fra 1944, der har 1600-tallets kinesiske modeller som forbillede) og Jørn Utzon, der har hentet ideer fra kinesisk arkitektur. Hans Fredensborghuse ved Fredensborg Slot har de kinesiske gårdhavehuse som model.

Kina og globaliseringen

„Drømmen om Kina“ vises fra 1. august i tre måneder i Beijing. Den vil give kineserne et håndgribeligt indtryk af, hvordan kinesisk kultur har påvirket og inspireret dansk kultur og samfundsliv i 400 år. De vil fornemme, at det kinesiske næsten er blevet en del af dansk identitet.

I 1700- og 1800-tallet dominerede kinahandelen på verdensmarkedet. I dag, i globaliseringens tidsalder, er Kina igen dominerende på marke-

det, og i følge organisationen Dansk Industri er Danmark afhængig af, at Kina vokser. Siden årtusindskiftet er den danske import fra Kina mere end fordoblet og udgør nu næsten 30 mia. kr. om året eller ca. 5500 kr. pr. dansker. Importen fra Kina overstiger den samlede import fra de 12 nye EU-lande, og Kina fremstår som det fjerde vigtigste importmarked foran traditionelle handelspartnere som Storbritannien og Frankrig.

Forestiller man sig, at Danmark i dag skulle erstatte importen fra Kina med import af tilsvarende varer produceret inden for OECD, ville det eksempelvis medføre en ekstra regering på ca. 30 mia. kr. om året for de danske forbrugere.

24 tallerkner, der symboliserede den første kabelforbindelse mellem Europa og Kina, forærede Det Store Nordiske Telegraf-Selskab til sin grundlægger, finansmanden C.F. Tietgen, i anledning af virksomhedens 25 års jubilæum. Forbindelsen blev gennemført af Store Nordiske. Hver tallerken har et motiv fra de steder, som kabelet passerede på sin vej fra Danmark via Rusland til Japan og Kina.

Kabelforbindelsen inspirerede H.C. Andersen til et af hans sidste eventyr, Den Store Søslinge, fra 1871. Tallerknerne er fremstillet på Den Kongelige Porcelænsfabrik med samme form som desserttallerknerne i Flora Danica-stellet. (Foto: Henrik Strube)

XIAMENS MILJØAKTIVISTER SAGDE NEJ – OG SÅ BØJEDE MYNDIGHEDERNE I BEIJING SIG

Efter knap et års slagsmål om beliggenheden af en kemisk fabrik i Fujian-provinsen gav de lokale myndigheder efter for miljøaktivisters krav om, at den halvfærdige fabrik skal flyttes langt bort fra millionbyen Xiamen, som den ellers skulle ligge i nærheden af. Begge parter – myndighederne og græsrodderne – siger, at striden har styrket folkets indflydelse på den politiske beslutningsproces.

Af Flemming Poulsen

De kinesiske myndigheder gav et Taiwan-firma lov til at bygge en kemisk fabrik i Haicang til produktion af et giftigt og kræftfremkaldende produkt. Miljøaktivister i millionbyen Xiamen protesterede. Så besluttede Xiamen og millionbyen Zhangzhou at flytte fabrikken til Gulei-halvøen, der hører under Zhangzhou, men også her og i Dongshan blev der protesteret.

En fabrik med høj risiko for giftigt udslip og eksplosioner bør ikke ligge i nærheden af en by. En sikker afstand vil være mindst 100 kilometer.

Med den udtalelse til et kinesisk erhvervsmagasin i Beijing i marts 2007 gav en kemiprofessor ved Xiamen Universitet i Fujian-provinsen, Zhao Yufen, startskuddet til et langvarigt offentligt slagsmål mellem miljøaktivister i millionbyen Xiamen og de lokale myndigheder. Spørgsmålet var, om et taiwansk firma skulle have lov til at fuldføre byggeriet af en kemisk fabrik, der producerer en stærkt giftig væske – paraxylene, også kaldet PX – i et nyt industrikvarter 16 kilometer fra millionbyen Xiamens centrum. Zhao Yufen betegnede PX som et stærkt forurenende kræftfremkaldende stof, der også kan medføre fosterskader.

Det specielle ved konflikten er, at Kinas øverste miljømyndigheder og regeringen i Beijing allerede i 2006 havde givet det taiwanske firma lov til at bygge fabrikken i Xiamens nye industridistrikt i Haicang, et område med en befolkning på 100.000, hvor der også var sat plads af til en ny bydel med eftertragtede boliger. Firmaet begyndte opførelsen af fabrikken i november 2006.

Miljøaktivisterne i aktion

Myndighedernes tilladelse til byggeriet var givet, uden at befolkningen var blevet hørt, men i marts 2007 begyndte nogle lokale miljøaktivister at røre på sig, efter at kemiprofessor Zhao Yufen havde givet bolden op. Ud over at være professor i Xiamen er hun også knyttet til Kinas Videnskabelige Akademi i Beijing og medlem af det, der betegnes som Kinas øverste politiske rådgivningsorgan – Nationalkomiteen For Det Kinesiske Folks Rådgivende Konference. Sammen med 105 medlemmer af denne komite sendte Zhao Yufen i marts 2007 et brev til Nationalkomiteen med anmodning om, at fabrikken blev bygget i sikker afstand fra byen.

Allerede i slutningen af 2006 sendte Zhao Yufen breve til Xiamens partichef og Fujian-provinsens guvernør med opfordring til at bygge fabrikken et andet sted. I januar 2007 invitere-

de Xiamens øverste embedsmænd Zhao Yufen og tre andre professorer, der var modstandere af PX-fabrikken, til en debat om dets skæbne. Mødet endte uden resultat.

Xiamens regering og den taiwanske bygherre, Xianglu Group, fastholdt, at fabrikken ikke var til fare for befolkningen i Xiamen. Direktøren for Xiamens Miljøbeskyttelses Bureau fortalte pressen, at omfattende undersøgelser, iværksat af bystyret og foretaget af eksperter, havde vist, at PX ikke er særligt forurenende og ikke er kræftfremkaldende og heller ikke kan medføre fosterskader. Xianglu Group oplyste på sin hjemmeside, at afstanden mellem en PX-fabrik og beboelser blot skulle være mindst 700 meter. Det krav havde firmaet nøje overholdt. Forureningen ville tilmed være under halvdelen af det tilladte.

Til myndighedernes forsikring om, at fabrikken havde opfyldt alle sikkerhedsbestemmelser, sagde Zhao Yufen, at der altid er fare for en ulykke, og hun kunne henvise til en eksplosion i en kemisk fabrik i Jilin-provinsen i 2005. Den medførte, at 100 tons giftigt benzen slap ud i en flod.

I et interview med China Business News sagde Zhao Yufen, at økonomiske hensyn kunne ligge bag den lokale regerings godkendelse af projektet. „Projektet forventes at tilføre 80 mia. yuan til Xiamens årlige indtægter, og det kan en by, der i 2006 havde indtægter på 112 mia. yuan, have svært ved at sige nej til“.

Offentlige protester

Brevet til Nationalkomiteen og Zhao Yufens interviews om sagen i adskillige kinesiske medier samt lokale bloggers appeller på internettet bragte risikoen for sundhedskadelige udslip fra fabrikken frem i offentligheden. Der blev sendt protester fra Xiamens borgere til bystyret, og miljøaktivister sørgede for, at kritik af myndighedernes behandling af PX-problemet via internettet blev kendt i hele landet og i udlandet. Modstanderne af projektet sendte sms-beskeder rundt til venner og bekendte med en opfordring til at „spadsere en tur“ til rådhuset den 1. juni. Et sms-budskab lød: Byg-

ningen af en PX-fabrik er begyndt. Det er som at kaste en atombombe over Xiamen. Mange vil få leukæmi, og børn vil blive født med misdannelser”.

Ifølge nyhedsbureauet Xinhua modtog de lokale myndigheder 10.000 protester, og der blev rundsendt én million sms-beskeder for at lægge pres på regeringen.

Projektet stillet i bero

Den 30. maj 2007 meddelte Xiamens bystyre, at PX-projektet var stillet i bero for at man kunne få undersøgt de miljømæssige virkninger af den nye fabriks produktion af PX. Viceborgmester Ding Guoyan meddelte gennem pressen, at bystyret efter nøje overvejelser havde „lyttet til de meninger, der er givet udtryk for”. Protesterne gjaldt den planlagte beliggenhed af fabrikken – 1500 meter fra det nærmeste boligområde og 10 kilometer fra en femtedel af Xiamen-øen. Zhao Yufen understregede, at miljøaktivisterne ikke var imod bygning af fabrikken, kun imod beliggenheden.

Meddelelsen om, at bygningen af fabrikken var stillet i bero fik ikke miljøaktivisterne til at aflyse den planlagte „spadseretur” – en protestmarch. Kravet var, at opførelse af fabrikken i Xiamen helt skulle opgives. Så den 1. og 2. juni gik Xiamen-borgerne til rådhuset midt i byen. Antallet af deltagere varierer i de officielle opgørelser fra 2000 til 5000.

To indrømmelser

Samtidig med at projektet blev stillet i bero gav bystyret to indrømmelser til miljøaktivisterne: en uvildig institution skulle vurdere de miljømæssige konsekvenser af PX-projektet, og som noget hidtil uhørt ville der blive holdt en offentlig høring med deltagelse af repræsentanter for PX-projektets kritikere. Opgaven blev overdraget til landets øverste miljømyndighed, Det Kinesiske Miljøforsknings Akademi i Beijing.

I begyndelsen af december 2007 tog Xiamens myndigheder endnu et usædvanligt skridt for at komme protestbevægelsen i møde: Xiamens vi-

ceborgmester inviterede alle til at sende protester direkte til bystyret eller til Miljøforsknings-akademiet. Det kunne ske per post, fax, telefon, sms eller e-mail. Det var der mange der benyttede sig af.

Høringen fandt sted i Xiamen 13. og 14. december 2007. Der var 107 repræsentanter for de lokale miljøaktivister – alle udvalgt ved en offentlig lodtrækning, der blev vist i tv, blandt de 624, der havde meldt sig til høringen. Af de 107 sagde 91 nej til PX-projektet, 15 sagde ja og én gik før afstemningen. I høringen deltog også 80 medlemmer af det lokale parlament og den lokale afdeling af den politiske konsultative konference. 15 havde ordet, og 14 af dem var imod projektet.

Fabrikken flyttes

Efter en sand storm af protester til de lokale myndigheder mod byggeriet endte striden i december 2007 med,

at Fujian-provinsens regering og Xiamens bystyre enedes om at anbefale, at fabrikken blev flyttet til et tyndt befolket område på halvøen Gulei, 90 kilometer fra de to millionbyer Xiamen og Zhangzhou. Gulei hører under Zhangzhou, hvis myndigheder udtrykte stor tilfredshed med afgørelsen med den begrundelse, at PX-fabrikken vil sætte skub i områdets økonomiske udvikling, uden at det går ud over miljøet og befolkningens sundhed. Den endelige afgørelse skulle den kinesiske regering i Beijing træffe.

Det specielle ved denne afgørelse er, at begge parter – regeringen i Beijing og miljøaktivisterne i Xiamen – udtrykte tilfredshed med sagens forløb og udgang.

En af de miljøaktivister, der førte an i protesten mod den kemiske fabrik, den 20-årige Wu Xian, formulerede sejren med ordene: „Vi tog det første

I to dage gik et par tusinde Xiamen-borgere i protestmarch gennem byen for at få myndighederne til at opgive bygning af en kemisk fabrik i nærheden af byen. Det var med til at få regeringen i Beijing til at bøje sig. (Foto: flickr via flickr).

skridt mod folkets demokrati. Det er også det første skridt mod Kinas demokratiske udvikling”.

Hvad der end sker med fabrikken har Xiamen-protesten vist, at folk overalt i Kina kan tvinge regeringen til at høre på sig, kommenterede den britiske radiostaten BBCs korrespondent i Beijing.

„Miljøaktivister i Kina håber, at det hidtil usete tilfælde af græsrodsopposition, der tvinger regeringen til at opgive et storstilet projekt, vil danne præcedens”, kommenterede Beijing Review under overskriften „Magt til folket”.

Regeringen i Beijing begrundede ifølge den officielle kinaportal china.org.cn sejren således:

„Bag den gode nyhed om flytningen af den kemiske fabrik står det gavnlige samarbejde mellem offentligheden og regeringen, herunder regeringens standpunkt blandet med offentlighedens standpunkt samt nogle symposier om miljøbeskyttelse. Projektet i Xiamen har både regeringen og offentligheden som vindere. Projektet sætter lys på et specielt fænomen: Offentlighedens velordnede deltagelse i politik”.

Valget mellem to muligheder

Striden drejer sig om produktion af paraxyl, forkortet til PX eller p-xyl, en væske der bruges til fremstilling af syntetiske stoffer som polyester og plastik. Det er stærkt giftigt, og dampe fra det kan medføre kræft og fosterskader ud over hudlidelser og åndedrætsbesvær. Det er kinesiske og udenlandske eksperter enige om.

Den taiwanske virksomhed Xionglu Group fik tilladelse til at opføre fabrikken til fremstilling af 800.000 tons paraxyl om året med den begrundelse, at fabrikken, ifølge de lokale miljømyndigheder, ikke var til skade for befolkningen.

Rapporten fra Miljøforsknings Akademiet forelå i november 2007, og konklusionen blev offentliggjort på Xiamen-bystyrets hjemmeside den 5. december 2007. Xiamen-regeringen havde tidligere fremlagt to planer for Haicang-distriktet, nemlig at anlægge en helt ny bydel og at indrette en

del af distriktet til et industriområde, hvor blandt andet PX-fabrikken skulle ligge. Akademiets konklusion var, at der ikke var plads til begge dele. Afstanden mellem fabrikken og boligområdet var for lille – et par hundrede meter. Det skulle være enten eller, men Akademiet tog ikke stilling til, hvilken mulighed den anbefalede.

Den 19. december 2007 meddelte Nanfang Dagblad, at Fujians provinsregering og Xiamens bystyre sammen med millionbyen Zhangzhous bystyre havde besluttet at flytte fabrikken til et tyndt befolket område på Gulei-halvøen, 90 kilometer fra de to millionbyer.

Da rygten om flytningen nåede Gulei-halvøen og Zhangzhou-øen, udbrød der protestdemonstrationer her. De varede dog kun kort tid.

Fujian-provinsens kommunistiske partisekretær oplyste den 7. marts 2008, at PX-fabrikken under alle omstændigheder ikke skal ligge i Xiamen-området, men at det ikke er besluttet, hvor den så skal bygges. Det kan tage nogen tid, før det er afgjort.

Beslutningen om flytning af fabrikken til Gulei-halvøen er ikke endelig, før den er godkendt af regeringen i Beijing. Der skal foretages en miljøundersøgelse af et muligt nyt område, og der skal forhandles med Taiwan-firmaet om en ny beliggenhed og et erstatningskrav osv.

Den officielle avis Shanghai Daily kaldte borgerhøringen i december 2007 for „en sejr ikke blot for miljøaktivisterne, men også for en demokratisk beslutningstagning”. Men en anden Shanghai-avis, Oriental Morning Post, dryppede malurt i miljøaktivisternes bæger: Offentlighedens sejr i Xiamen kan ikke overskygge den kendsgerning, at regeringens beslutninger fortsat er uforudsigelige, skriver avisen. „Lige så let som regeringen kunne bakke op om størstedelen af befolkningens interesser, lige så let kan den skubbe folk ud i smertens afgrund, når de ikke har mulighed for at afværge tilsidesættelse af deres interesser”.

Marchen

En medarbejder ved den uafhængige netavis AsiaSentinel.com, der redigeres fra Hongkong af vestlige journalister, var i Xiamen den 1. juni 2007, da der blev demonstreret i byens gader mod bygning af PX-fabrikken. Her er uddrag fra hans reportage:

„Kl. 8 den 1. juni begyndte folk at samles foran Folkets Store Hal over for regeringsbygningen. En større politistyrke var opstillet rundt om Hallen. Kl. 9 begyndte mængden, tilsyneladende spontant, at sætte sig i bevægelse.

Politiet fulgte efter, men gjorde ikke noget for at standse marchen. Børn, voksne, Xiamen-borgere af alle afskygninger, tog del i marchen, som nogle af deltagerne anslog til at tælle 5000 personer.

Der var overalt en glad stemning. Folk kom ud fra butikkerne langs ruten for at vinke og tilslutte sig marchen.

Politiet, der måske var klar over, at forsøg på at standse marchen ville skade politiets omdømme, fulgte efter de marcherende og sørgede for, at der var fri bane, så der ikke skete ulykker.

Marchen fortsatte, men ved en gade spærrede politibetjente, arm i arm, sammen med ubevæbnede soldater vejen. Så råbte nogle demonstranterne: Angrib! De marcherende satte kurs direkte mod politikæden. Betjentene gjorde plads, så de marcherende kunne komme igennem”.

Xiamen-protesterne viser, konkluderer AsiaSentinels medarbejder, at brugerne af internettet og af sms-budskaber har en „eksplosiv” magt, og at myndighederne ikke kan kvæle den. „Dagens begivenheder er også et vidnesbyrd om, at i det mindste nogle af de kinesiske myndigheder, efter at de har været vidner til tusinder af daglige protester, er begyndt at gribe ind uden at anvende de brutale metoder, der har præget mange andre episoder rundt om i landet”.

ET ÅR MED AKTIVT OG GIVTIGT INDHOLD

DANSK-KINESISK FORENINGS GENERALFORSAMLING

Dansk-Kinesisk Forening holdt generalforsamling onsdag den 27. februar 2008 i København. Foreningen er gået ind i sit tiende år og har nu over 300 medlemmer.

Af Flemming Poulsen

„Et godt år, som tegner en forening med en solid medlemsbasis og et aktivt og givtigt indhold“.

Med de ord karakteriserede formanden, Jette Mechlenburg, i sin beretning foreningens virksomhed i 2007.

Af formandens og arbejdsgruppernes beretninger fremgik det, at foreningens aktiviteter især kommer til udtryk i form af Kinabladet, gennem foredrag og andre mødearrangementer og gennem Hjemmesiden. Disse aktiviteter har i årets løb tydeligt vist, hvad foreningens formål er, nemlig at være samlingssted for alle kinainteresserede og udbrede informationer om Kina og det kinesiske samfund.

Hvad Kinabladet angår, kan vi glæde os over indholdsrigge artikler om meget forskellige emner, suppleret med billeder, hvoraf nogle nu er i farver., sagde formanden. Det gør fremstillingen af bladet lidt dyrere, men da vi fortsat begunstiges med 30.000 kr. om året fra S.C. Van Fonden, er vi i stand til at klare disse ekstra udgifter, sagde formanden. Målet er, at den enkelte læser får forøget sin viden om Kina og får større forståelse for, hvad der foregår i det store land.

Mødegruppen har sørget for mange gode arrangementer i årets løb. De har taget deltagerne med på en spændende og blandet tur ud i det „kinesiske“ – Bjørn Nørgaard, der fortalte om sin kunstneriske virksomhed i Kina, en debataften om Tibet, besøg på Louisiana og Nationalmuseet og en film fra den ene af de to rejser til Tibet, som Dansk-Kinesisk Forening arrangerede sammen med Stjernegaard Rejser. Der har i gennemsnit været 29 deltagere per arrangement.

At arrangere rejser er en helt ny

aktivitet for foreningen. De to rejser gik ad den nye jernbaneforbindelse fra Beijing til Lhasa. Der var i alt 32 deltagere, deraf 13 fra foreningen, og alle gav udtryk for, at turen havde været meget vellykket. Skal foreningen arrangere flere rejser, skal der findes medlemmer, som har tid og lyst til at tage sig af det fornødne.

Hjemmesiden, som webmaster Henrik Strube står for, er et vigtigt bindeled til medlemmerne med oplysninger om foreningens arrangementer og med links til kinarelevante emner, blandt andet til Kinabladet og til Henriks egen Kinaportal, hvor man kan hente mange informationer om kinesiske forhold. Alle, der er interesseret i medlemskab af foreningen, melder sig via Hjemmesiden.

En vigtig aktivitet er bogsalget og skolekassen, som Gudrun Lindhardt står for. Hun søger bl.a. for mange lærebøger til kinesisk studerende. Foreningen har nu tre skolekasser i sving med materiale til skolernes emneuger om Kina.

En ny aktivitet er Kinakanalen, et debatforum på internettet, hvor alle kan få optaget eller læse indlæg om kinesiske emner.

Nye bestyrelsesmedlemmer

Til bestyrelsen nyvalgte Helle Wium og Steen Jensen, til suppleant Erik Kristensen. Ud over de nyvalgte består bestyrelsen af Jette Mechlenburg, Kjeld A. Larsen, Lene Løgstrup og Xiaomei Liu Hjortd. Hanne Nancke-Krogh, Shen Li og Susanne Bookelund ønskede ikke genvalg. Til revisor genvalgte Bjørn Runge, til revisor-suppleant Gudrun Lindhardt.

Medlemstallet

Den 31.12.07 havde foreningen 338 medlemmer – et medlem mere end året før. Hovedparten, 223, bor på Sjælland, fortrinsvis København, 13 på Fyn, 31 i Jylland, 3 i Kina, og Færøerne, Norge, Sverige og Tyskland tegner sig hver for ét medlem.

Et udførligt referat af generalforsamlingen findes på foreningens hjemmeside.

Dansk-Kinesisk Forening Regnskab for året 2007

Indtægter:	
Varesalg	10215
Skoletjeneste og lamper	3297
Mødegruppen	583
Rejsearrangement	10215
Kontingent og abonnementer	63720
Tilskud fra fonde m.v.	30000
Tilskud fra bladpuljen	5150
Renteindtægter	768

Indtægter i alt	123948

Udgifter:	
Div. arrangementer	284
Porto, fragt	3660
Tryksager m.v.	366
Hjemmeside, internet og tlf.	6711
Rejse- og mødeudgifter	2793
Kontorartikler	823
Gaver og blomster	1180
Gebyrer bank og giro	360
Afskrivning på inventar	5454
Diverse udgifter	433
Trykning af blad	40783
Køb af fotos og materiale	13485
Div. udgifter ved bladproduktion	3484
Internet/blad	2172
Porto vedr. bladudsendelse	13633
Rejser	452
Kontingent til foreninger	600

Udgifter i alt	96673

Årets resultat	27275

Status	
Aktiver:	
Kassebeholdning	2879
Bank	138810
Varelager	5846
Inventar	14742
Debitorer	0

Aktiver i alt	162277

Passiver:	
Kreditorer	0
Gæld i alt	0

Egenkapital primo 2007	135002
Årets resultat	27275

Egenkapital ult. 2007	162277

Passiver i alt	162277

København, den 28. januar 2008

(sign.) Lene Løgstrup (kasserer)

Regnskabet er revideret efter foreviste bilag
(sign.) Bjørn Runge

RI CHANG SHENG HUO

OM HVERDAG OG TILVÆRELSE, SAMLET AF CLAUS SEIDEN

ri chang – hverdag

Røgfri OL

Efter tolv års forsøg på at lave ikke-ryger-zoner i Beijing er udviklingen ved at tage fart. En ny bestemmelse i byens politivedtægter går ud på, at der vil falde bøder på 35 kr., hvis man bliver grebet i at ryge i restauranter, museer og på stationerne. Samtidig er der krav til byens hoteller om, at mindst 70 pct. af værelserne skal reserveres for ikke-rygere.

En tredjedel af verdens rygere bor i Kina – eller ialt 350 millioner – og modstanden mod ikke-rygerkampagner har været markant.

Lukker for røgen

Det er ikke bare tobaksrygerne, der har problemer med de kommende olympiske lege. I seks provinser og byer i og omkring Beijing var man allerede i fjor ved at lukke særligt forurenende virksomheder. I Beijing lukkede 29 i fjor, og yderligere 40 bliver lukket inden sommer i år. Formålet er at komme luftforureningen over Beijing til livs, men fabrikslukningerne sker så langt væk som i Hebei, Shandong og Indre Mongoliet.

Olympiske bryllupper

Det er ikke noget tilfælde, at åbningsceremonien for De Olympiske Lege er fastsat til 8. august – altså 8/8/08 – for tallet 8 anses af kineserne for særligt lykkebringende. Ordet *ba* betyder nemlig ikke alene 8, men også *velstand*.

Allerede i fjor var der mange par, der valgte datoen 8/8 til bryllupsdag – i Beijing blev der indstiftet 3400 ægteskaber den dag, og myndighederne mener, at der bliver lange køer af brudepar foran de offentlige kontorer på samme dag i år. Folk vil ikke alene udnytte den lykkebringen-

de dag med de tre 8-taller, men også sammenfaldet med den olympiske åbningsceremoni.

De giftelystne 8-8-8 par er blevet beroligt med en officiel meddelelse hvori det fastslås, at rygter om, at giftefogderne ville tage fri for at se OL-åbning i stedet for at passe vielserne, er grundløse.

Patriotisk pli

Et af de mål, bystyret satte sig i Beijing, da byen blev olympisk værtsby, var, at gæsterne skulle føle sig så godt tilpas som muligt. Og en af de mange kampagner, der blev sat i gang med det formål, gik ud på at lære Beijings indbyggere at vise mere pli og være høfligere, end de traditionelt har været.

Kampagnen blev gennemført af „Hovedstadsrådet for etisk udvikling“, og komiteen har bl.a. bedt forskere på Renmin-universitetet om at skabe målemetoder, så man kunne se, om kampagnen virkede. Derfor har man nu i nogle år kunnet følge et „civilisations-indeks for hovedstaden“. Det var på 61 af 100 mulige (for helt uadælelig opførsel) i 2005, og nu er det steget til 74,38, fastslår professor Sha Lianxiang, der leder forskerholdet.

Sådan er det gået, fordi kun halvt så mange smider papir og andet på gaden, og kun én ud af fyrrer spytter – mod en ud af tyve for et år siden. Forskerne har også iagttaget ventende buspassagerer, og nu er det kun 5 pct., der prøver at mase sig uden om køen, mens det var 15 pct. sidste år. I

busserne er der et stigende antal passagerer, der rejser sig op for ældre og handicappede.

Resultatet er ikke udelukkende nået ved overtalelse: I det sidste år har man måttet betale en bøde på 35 kr., hvis man blev grebet i at spytte på gaden. Men det etiske udviklingsråd mener dog, at forbedringen især skyldes ”en patriotisk holdning og et folkeligt ønske om at være med til at gøre byen klar til de olympiske gæster”.

Bryllup på cykle

Bruden var i brudekjole og brudgommen i jaket, men både de og brudefølget på 200 mennesker var på cykle, da Xu Li og hendes udkårne kørte til ceremonien i Chongqing sidste år. De er ikke de eneste, der vælger det mere beskedne transportmiddel i protest mod at priserne på traditionelle bryllupper efterhånden er blevet skruet voldsomt i vejret. –Det er en dag, vi alle vil huske, og så blev vi ikke ruineret af den, siger hun til Xinhua.

Nyhedsbureauet konstaterer, at gennemsnitsbrudeparret i Beijing bruger 37.500 kr. på brylluppet, og at man skal være heldig, hvis man er færdig med at betale af på det to år senere. Noget hjælper det naturligvis, at ”røde konvolutter” med anselige pengesummer er den traditionelle bryllupsgave.

De firmaer, der lever af at planlægge bryllupper, har sat priserne i vejret med 20 pct på et år, og mange unge mænd siger, at de simpelt hen har opgivet at blive gift: Antallet af ungarke er stadigt stigende. (Tegning: Zhu Yalin, Xinhua).

Liu Yanfeng/Newscartoon

Kinesiske skolebørn er under hårdt pres fra forældrene for at søge optagelse på et universitet.

Studenten: De må altså også ansætte en hjemmehjælp, der kan gå til eksamen for mig. (Oversættelse: Chang zhou mei).

Stor familie

Hvis man er efterkommer af den kinesiske filosof Kung Futse, har man en meget stor familie, og til næste år kan man skaffe sig et slægtsregister, der rummer 1,3 millioner nulevende efterkommere – plus henvisninger til et stort antal afdøde.

Det er fjerde gang, slægtstavlen bliver revideret – sidste gang skete det i 1930'erne, hvor slægtens antal blev opgjort til ca. 600.000. Den seneste opdatering har været ti år og blev iværksat af Hongkong-borgeren Kong Deyong, der var Kung Futse's tiptip-tip...ialt 75 gange...oldebarn! Væksten i antallet skyldes blandt andet, at man for første gang medtager både kvindelige efterkommere og slægtninge bosat uden for Kina.

Ialt rummer slægtsregistret navnene på 80 generationer af den produktive filosof's familie. Han døde 479 f. v. t.

Familie bliver dyrere

Kinas familieplanlægningslove om ét-barnspolitikken er stadig i kraft,

men den stigende velstand gør, at de bliver brudt oftere og oftere. Folk får et barn til og betaler bøden uden at kny. I en storby som Beijing er der tale om bøde på op til 70.000kr. for at bryde loven, men i praksis bliver bøderne fastsat væsentligt lavere.

Nu griber myndighederne ind: Det er, siger lederen af familieplanlægningskontoret i Beijing, helt urimeligt, at en kendt fodboldspiller som Hao Haidong kan slippe med 35.000 kr. i bøde for at få barn nummer to. For han tjener millioner – ja faktisk er bøden kun på én procent af hans årsindtægt. Fremtidig, siger myndighederne, vil kendte mennesker og velhavere skulle regne med klækkelige bøder for at overtræde etbarnsbestemmelserne.

I øvrigt er der i de senere år sket en generel lempelse: Etbarnspolitikken gælder alle byfamilier, mens landbefolkningen har fået lov til at få to børn – hvis den første „kun“ er en pige.

Flere partibørn

Det er ikke alene fodboldspillere og andre rige folk, der bryder reglerne om, at man kun må få ét barn. Partimedlemmer gør det også, har myndighederne i Hubei konstateret. Det er blevet et statussymbol at have flere børn, og det har bl. a. betydet, at næsten 1700 embedsmænd og partimedlemmer i Hubei er blevet sigtet for at krænke loven. For 500 af dem har det betydet, at de er smidt ud af partiet. Provinsen har nu vedtaget, at offentligt ansatte, der får mere end ét barn, ikke kan arbejde for myndighederne i tre år, og de bliver permanent udelukket fra politiske hverv.

Den øverste familieplanlægningskommission hævder, at et flertal af de mennesker, der kan karakteriseres som velhavende, har to børn. Ti procent af dem har endog tre. Myndighederne mener, at etbarnspolitikken har betydet, at befolkningstallet på 1,3 milliarder er 400 millioner lavere, end det ville have været uden indgreb.

Forskere vender hjem

Mange af de kinesiske studerende, der har skabt sig en forskerkarriere i udlandet, er begyndt at vende hjem, fordi de nu kan få både en hæderlig løn og rummelige bevillinger: Kina har bebudet, at forskningsbudgettet skal fordobles inden 2010.

Fænomenet med hjemvendende forskere er blevet så udbredt, at kineserne har fået et særligt ord for det. De kalder de tilbagevendende for „havskildpadderne“, fordi de som skildpadderne kommer tilbage til det sted, hvor de er født, for at lægge æg.

Det kinesiske videnskabskademi har beregnet, at 81 pct. af dets forskere er folk, der er kommet tilbage til Kina efter at have uddannet sig i udlandet.

shenghuo – tilværelse

丹
中
愛
華
協
會

ARRANGEMENTER

Massakren i Nanking 1937
Foredrag i Dansk-Kinesisk Forening
torsdag den 21. august 2008 kl. 19,30
i Forsamlingshuset, Kulturstaldene,
Onkel Dannys Plads, Halmtorvet 13,
1700 København V.

Et af de grusomste kapitler i det 20. århundredes historie er ikke skrevet færdig endnu. Japanske soldaters massakrer på civile i Nanking i 1937 er et åbent sår i relationerne mellem Kina og Japan. Der er gået 70 år, uden at det officielle Kina og det officielle Japan er enedes om grundlaget for en sandfærdig historieskrivning om et overgreb, hvor sandsynligvis mindst 200.000 kinesiske civile og krigsfanger blev massakreret.

Hvad er op og ned i denne strid om historien? Journalist og forfatter Flemming Ytzen giver sin udlægning af dette dunkle kapitel i asiatisk historie i et foredrag, der især kommer ind på japansk udenrigspolitik i 1930'erne. Der vil blive vist uddrag af den prisbelønnede amerikansk-producerede film „Nanking“.

Entré: Medlemmer af Dansk-Kinesisk Forening 20 kr., andre 30 kr.

OL i Beijing – før, under og efter legene

Foredrag i Dansk-Kinesisk Forening af lektor Jørn Hansen

onsdag d. 10. sept. 2008 kl. 19,30 i
Forsamlingshuset, Kulturstaldene, Onkel Dannys Plads, Halmtorvet 13,
1700 København V.

Den 8. august åbnes de Olympiske Lege i Beijing. Vi kan på nuværende tidspunkt ikke vide, hvordan legene kommer til at forløbe, men sikkert er det, at den vestlige verden med nidkærhed vil interessere sig for forløbet. På samme måde som vi hele foråret i 2008 har oplevet en kolossal interesse for de forestående lege. Omdrejningspunkterne har her især været menneskerettighederne i Kina samt forholdene i Tibet. I Danmark og internationalt har dette ført til en uhørt politisering af OL, man ikke har set mage til siden legene i Moskva 1980. Foredraget beskæftiger sig med Kinas forhold til IOC, fra isolation til agtværdigt medlem; ser nærmere på årsagerne til tildelingen af legene til Beijing samt diskuterer den vestlige verdens overvågning før og under legene i relation til såvel IOC's og sponsorernes som Kinas kommercielle interesser i OL i Beijing.

Foreningen vil forsøge at få en af deltagerne i De Olympiske Lege til at bidrage til foredraget.

Jørn Hansen, lic. fil. i historie, er lektor ved Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet. Har bl.a. skrevet bogen *Ringene samles. En fortælling om den olympiske bevægelse* (Syddansk Universitetsforlag 2004) og arbejder pt. med et projekt om idræt og politik, der også vedrører OL i Beijing.

Entré: Medlemmer af Dansk-Kinesisk Forening 20 kr., andre 30 kr.

Dansk-Kinesisk Forening deltog søndag den 20. april 2008 i en rundvisning på udstillingen „Drømmen om Kina“ på Frederiksborg Nationalhistorisk Museum i Hillerød. Her er man ved udstillingens slutbilleder, Andy Warhols ti portrætter af Mao Zedong. Læs Henrik Strubes artikel „Kinas kulturelle fodspor i Danmark“. (Foto: Henrik Strube).